

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, BALANDŽIO – APRIL 22 2017 • Vol. CVIII Nr. 46

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-21-17

Iki Lietuvos valstybės šimtmečio liko 299 dienos

Išėiviai Kaunui gražina burmistrą

Baigiama kurti J. Vileišio skulptūra

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Šiomis dienomis marijampoliečio skulptoriaus Kęstučio Balčiūno dirbtuvėse – pats darbmetis. Jau netrukus bus baigta ir į Vokietiją išlieti iš bronzos išvežta nauja skulptūra. Žinomas menininkas, sukūręs paminklą prezidentui Kaziui Griniui, taip pat Marijampolės centrinei J. Basanavičiaus aikštę papuošusį paminklą „Tautai ir kalbai, Lietuvos 1000-mečiui paminėti“ bei daug kitų kūrinių Lietuvoje ir užsienio šalyse šįkart baigė naują įspūdingą darbą – Vasario 16-osios akto signataro, pirmojo ir ilgamečio Kauno burmistro Jono Vileišio (1872–1942) skulptūrą.

Bendravo su J. Vileišio vaikais

Praėjusiems metams baigiantis, sulaukiau netikėto skambučio – užsienyje gyvenančių Kauno miesto patriotų susivienijimo atstovas Arūnas Paliulis pasakė, jog Kaune planuojama pastatyti paminklą buvusiam burmistrui Jonui Vileišiui ir šią skulptūrą siūloma sukurti man. Sužinojęs, kad ją atidengti planuojama jau šią vasarą, ėmiausi darbo. Gilinausi į šio signataro asmenybę, nors ji man ir taip buvo neblogai žinoma.

– 7 psl.

Skulptorius K. Balčiūnas jau baigia kurti J. Vileišio skulptūrą.

A. Vaškevičiaus nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Pavasarij lietuviui norisi sėti – 3 psl.

G. Padegimas: atsigręžti į praeitį – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuvą lanko stebėdama gandrų

Norite paviešėti gandrų lizde? Galite tą padaryti...

Sustabdyta gyvo vaizdo akimirka

Čikagoje gyvenanti lietuvė Vida atrado netikėtą ryšį su Lietuva. Ji kasdien internetu stebi į Lietuvą parsiskridusius gandrų. Tokią galimybę suteikia „Bitės“ internetinė svetainė, kurioje transliuojama vienos gandrų šeimos gyvenimas. Šiaulių rajone, Naisiuose esantis gandrų lizdas filmuojamas visą parą. Įsijungusi internetinę svetainę www.lietuvatavodelne.lt gali stebėti gandrų dieną ir naktį.

„Aš jau nebe pirmus metus stebiu šį gandrų lizdą.

Pernai pora jie išperėjo keturis jauniklius, bet užaugino tik du iš jų. Kitus du išmetė iš lizdo. Gal paukščiai jautė, kad gamtos sąlygos nebus palankios, o gal ir kitos priežastys lėmė tokių jų elgesį”, – svarstė gandrų stebėtoja.

Paaiškėjo, kad stebėti Lietuvoje gyvenančių gandrų lizdą dieną ir naktį bei pasijusti šių paukščių šeimos dalimi galima jau kiek daugiau nei penkerius metus. Tai Seimo nario Ramūno Karbauskio įgyvendinta idėja.

– 2 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Aš pasitikiu tavimi, VIEŠPATIE, ir sakau:
„Tu mano Dievas”. Tavo rankose mano likimas...

(Psalmė 31:15–16a)

KUN. LIUDAS MILIAUSKAS

Didžiosios dalies žmonių tikėjimas prasideda nuo „aukuro nežinomam Dievui” (Apaštalų darbų knyga 17:23). Tai laikotarpis, kuomet tikėjimo tema tegali pasakyti: „Na... aš tikiu, kad Dievas yra”. Šiuo klausimu krikščionio tikėjimo kelionė prasideda panašiai, kaip išrinktosios tautos kelionė į pažado žemę. Tuomet Mozė izraelitams pristatė Dievą vardu *Aš esu kuris esu!* Dievas tarė Mozei: „Aš esu kuris esu”. Ir tęsė: *Tu taip kalbėsi izraelitams: „Aš Esu atsiuntė mane pas jus”* (Išėjimo 3:14). Po to, kaip žinome, buvo 40-ies metų kelionė, jos metu izraelitai susipažino su „Aš Esu”, ir Jis savo vedimu bei mokymu išaugino kartą, vertą įžengti į pažado žemę. 40 metų truko išauginti nemaistingą, Dievu pasitikinčią, Jo žodžio klausančią ir pagal Jo valią gyvenančią izraelitų kartą.

Žvelgdamas į žmonių gyvenimus vis pagalvoju, kad ir krikščioniško tikėjimo „išgryninimas” trunka panašiai – apie pusę žmogaus gyvenimo. Mūsų gyvenimas turi daug temų, ir juose išsigryninti savo santykius su Dievu trunka laiko. Apie pusę gyvenimo mes dviasiškai „pratinginiaujame”, sakydami: „Aš tikiu, kad Dievas yra, ir to užtenka”. Bet kai gyvenimo kelyje pradeda atsirasti „didieji

penktadieniai”, aplaistyti krauju ir ašaromis, tuomet tokio tikėjimo mums nebeužtenka ir prasideda nežinomojo „Aš Esu” ieškojimo bei pažinimo kelionė.

Girdžiu daugelį žmonių svarstant: kažin ar be ašarų, kraujo ir skausmo mes pakiltume į dvasinių ieškojimų kelionę!? Kodėl to reikia, kodėl Dievas įvairiais būdais ir keliais bando pabudinti mūsų dvasią ir paskatinti ieškojimams? Nes tik kelionė su Dievu, kelionė Jam vedant turi ateitį, naują ir amžiną pažado žemę. Tačiau: Ne kiekvienas, kuris man šaukia: „Viešpatie, Viešpatie!” įeis į dangaus karalystę, bet tik tas, kuris vykdo mano dangiškojo Tėvo valią (Mato 7:21). Pasiiekti pažado žemę neužtenka vien tikėti, jog Dievas yra, ar tik bėdos prispaustam šaukti: Viešpatie, Viešpatie! Vykdyti Jo valią reikia ją žinoti, jos klausytis, į ją gilintis ir norėti jai paklusti. Aktyvus dvasinis gyvenimas skaitant Bibliją ir klausant Šventosios Dvasios vedimo išgrynina Dievo valios žmogaus gyvenime supratimą.

Esame kartą, kuri skirtingai nei daugelis mūsų protėvių, mokame ir galime skaityti, tačiau iš galėjimo kartais išsivysto išdidumas, dėl kurio to daryti nenorime. Norint suprasti ir vykdyti Dievo valią Jo dovanotame tavo gyvenime, reikia išlaikyti vaiko širdį: *Aš šlovinu tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad paslėpei tai nuo išmintingųjų ir gudriųjų, o apreiškei mažutėliams* (Luko 10:21). Kol, Dieve, neatrandame

tėvo, tol kelionė neprasideda, o jai prasidėjus pajuntame, kaip vis aiškiau ir drąsiau tariame: *aš pasitikiu Tavimi, VIEŠPATIE, ir sakau: „Tu mano Dievas”. Tavo rankose mano likimas.* Galiausiai šie žodžiai ima plaukti nebe iš mūsų lūpų, bet iš giliausių širdies ir proto gelmių. Pamatome, kaip šis sąlyginis pasitikėjimas apima visas mūsų gyvenimo sritis ir temas. Mes pradedame Dievo valią ir vedimą atpažinti kasdienybės kelyje, pastebime Jo siunčiamus ženklus, pajaučiame anksčiau nepatirtą ramybę, gauname supratimo ir išvalgų, kurių net nežinojome esant. Stiprėja pasitikėjimas Dievo laiku, nes pamatai, kaip stebuklingai, tinkamu laiku būni tinkamoje vietoje, susidaro tinkamos sąlygos, sutinki tinkamus žmones ir niekur neskubėdamas visur būni tinkamiausiu laiku. Viena iš mėgstamiausių temų man yra klausytis, kaip kelionėje su Dievu žmonės nustoja išgyventi dėl gyvenimo kelyje pasitaikančių „didžiųjų penktadienių”, tai yra dalykų ar įvykių, kurių mes nenorėtume, – kažko liūdnio, negero, skaudaus.

Dievu pasitikintis krikščionis žino, kad Visagalis planuose kiekvienas „didysis penktadienis” turi ir savo „velykas”!!! Kiekviena skaudi sėja prisiekia kažkokia nauja patirtimi, kuri dar labiau skatina tikėjimo sąmoningumą bei pasitikėjimo stiprumą. Kelionėje su Dievu pamatai, kad „didieji penktadieniai” niekada nėra galutinis tikslas. Jie atsitinka su tam tikru tiks-

lu, galbūt, kad mus apvalytų, pastiprintų, keistų ar išlaisvintų iš baimės, nes Dievas mus pažįsta daug geriau, nei mes patys, ir geriausiai žino, koks „gydymas” reikalingas vienai ar kitai mūsų gyvenimo sričiai. Kad ir koks išbandymas, kad ir kokie nesuprantami įvykiai atsitinka gyvenime, tikinti širdis žino, kad tai yra tik dalis proceso... reikia kantriai laukti galutinio rezultato, kuris Dievo vedime visada būna geras!

Iš izraelitų kelionės į pažado žemę mes galime pasimokyti ir dar vieno svarbaus dalyko, – tai turi būti kasdienė kelionė. Senojo Testamento eilutėse matome, kad kai tik izraelitai pradeda keliauti atsitraukdami nuo Dievo, juos ima persekioti paklydimai ir nelaimės. Kelionė su Dievu turi būti kasdienė duona, nes palaiminti alksantys... jie bus pasotinti!

Lietuvą lanko stebėdama gandrų

Atkelta iš 1 psl.

Jis yra pasakojęs, kad mintis visą parą filmuoti gandrų gyvenimą jam kilo tuomet, kai pamatė apačioje po stulpu, ant kurio yra susuktas gandrų lizdas, besikalbančius vaikus. Jie vienas kito klausinėjo, kas vyksta tame lizde. Beliko susirasti tinkamą vietą, kurioje būtų galima patogiai pritvirtinti filmavimo kamerą ir garso aparatūrą. Tam labai tiko vienam ūkininkui priklausančias senas grūdų bokštas.

Vida sako, kad šiais metais transliacija iš gandrų lizdo prasidėjo tik apie Velykas. Gal vėluojantis pavasaris pristabdė ir gandrų? Lietuvoje kovo 25-ąją yra minima Gandrų diena, arba Gandrinės. Sakoma, kad tą dieną parskrenda gandrai.

Šie gražūs sparnuočiai tituluojami nacionaliniais Lietuvos paukščiais, tikrai puikiai jaučiasi mūsų gimtinėje. Turimais duomenimis šiuo metu Lietuvos baltųjų gandrų populiacija siekia 19 000–20 000 perinčių porų. Ir tai parodo, jog mus supančioje aplinkoje dar iš-

laikoma žmogaus veiklos ir gamtos pusiausvyra.

Daugelyje Europos valstybių baltieji gandrai taip pat buvo įprastas paukštis, tačiau daugiau kaip prieš 30 metų jų populiacijos drastiškai sumažėjo. Kai kuriose Europos valstybėse šis paukštis visai išnyko ir šiuo metu jose įgyvendinamos rūšies sugrąžinimo programos. Ypač daug pastangų baltųjų gandrų populiacijų atstatymo programoms skiria Vokietija, Olandija, Šveicarija, Danija, Prancūzija, Italija ir kitos šalys.

Ar žinojote? Baltojo gandro kelionė nepaprastai ilga – net 11 000 km kelionę paukščiai įveikia tam, kad pavasarį grįžtų į gimtuosius namus, ar rudenį pasiiektų žiemavietes. Baltojo gandro patinas žiemoja atskirai nuo patelės ir būtent jis pirmasis grįžta užimti lizdą. Sugrįžęs atnauja lizdą – neša šakeles, žabarus, velėną, sausą žolę ir kitas statybines medžiagas. Kartais lizdą „papuošia” plastikinėmis plėvelėmis, skudurais ar virvėmis. Per daug metų lizdas padidėja ir gali sverti ne vieną šimtą kilogramų. Vasarą net 80 proc. gandro valgiaraščio sudaro žiogai!

Parengė
Virginija Petrauskienė

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**

JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase – **\$340.00** • kartą per savaitę **\$240.00**

! **Kanadą** – metams **\$390.00** (USD) • 1/2 metų **\$210.00** (USD) • 3 mėn. **\$110.00** (USD)
! **Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu** – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
! **Lietuvą paprastu paštu** – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**
Internetinė prenumerata – metams **\$115.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
! **Kanadą** – metams **\$150.00** (USD) • 1/2 metų **\$120.00** (USD) • 3 mėn. **\$75.00** (USD)
! **Lietuvą ir kitas šalis oro paštu** – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**, paprastu paštu – metams **\$70.00**
Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „*Draugo*“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org
Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir labą neatsakome.
Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

ŽAIBIŠKI POKALBIAI

Pavasaris pažadina lietuvių daržininko sielą

Sakoma, kad lietuviai – tai tauta nuo žagrės. Atėjus pavasariui ir sušilus orams, dažnas pajuntame nepaaiškinamą norą sukišti rankas į žemę – sėti daržoves, sodinti gėles. Jei ne lysvėje, tai nors vazone ant palangės. Lietuvoje darbui sode ar darže tautiečiai skiria nemažai savo laiko ir pinigų. Nereta šeima sodininkavimo pomėgiui teikia pirmenybę prieš kitas pramogas. Juk darbas su augalais ramina, teikia džiaugsmą ir naudą – valgome pačių užaugintas ekologiškas daržoves. Ar žemės šauksmą jaučia nuo gimtosios Lietuvos nutolę tautiečiai?

Šiandien klausiamo, ar sušilus orams pajuntate norą sėti, sodinti ir laukti gėlių žiedų ar daržovių derliaus?

Jonas Variakojis, Filatelistų draugijos „Lietuva“ pirmininkas:

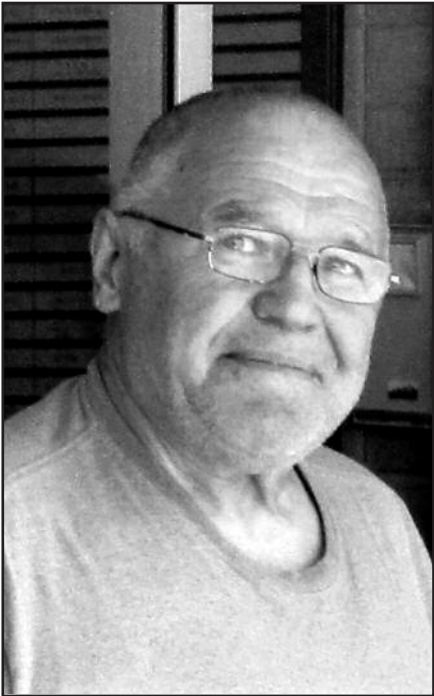
Mes su žmona sušilus orams mėgstame pabūti kieme. Nesame dideli sodininkai, tačiau turime savo kieme pasisodinę rožių gal penkiolika krūmų. Laukiame, kada jos pražydės. Mėgstame jomis abu rūpintis, nes rožėms reikia priežiūros. Žiemai rožių krūmus uždengiame, kad jie nenušaltų. Dar kieme auga aviečių, turiu pasodinęs serbentą, o užpėnai iš Varšuvos parsivežiau agrasto krūmelį. Mes dabar gyvename Čikagos priemiestyje, turime žemės savo kieme, tik ji nėra labai

derlinga. Bet ir šiaip negalime čia auginti jokių daržovių. Bandėme auginti braškes, nepavyko. Mat po namu gyvena tokie gražūs maži gyvūneliai, gal pelėnai, ar žiurkėnai, kurie nuogružia tas užsimezgasias uogas. Be to, atklysta į kiemą ir kiškiai, ir stirnos. Jie paprastai apskabo mūsų dekoratyvinę pievelę. Aš Lietuvoje prieš karą augau dvare, kuriame prisimenu, buvo didelis sodas, taip pat ir daržas. Kieme pamenu buvus didelį gėlyną, kuriame augo įvairių gėlių. Gal tie prisiminimai lėmė, kad man ir pačiam patinka kieme pasirūpinti savo augalais.

Vytautas Jurevičius, LŠSI gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos vadas:

Anksčiau, kol turėjau galimybę prie namų įsirengti kelias lysves, tuomet jose pasisėdėdavau agurkų, pomidorų, žirnių. Bet persikėlus gyventi kitur, tokios galimybės neliko. Pastaruosius kelerius metus nieko neauginu, bet man visada malonu matyti, kaip žmonės dirba savo kiemuose, sėja, laukia, kol iš tų sėklų kažkas užaugs. Labai norėčiau auginti, juolab kad vaikai turi matyti ir žinoti, kaip atsiranda daržovės. Nes amerikiečių atžalos neretai to nežino. Aš pats esu kaimo vaikas, kilęs iš Kretingos. Vaikystėje jau nuo 11 metų padėdavau tėvams, rėdėdavau daržus. Taip pat mokėjau vagoti bulves. Manau, kad lietuviai yra žemės vaikai, todėl daugelis mūsų turime poreikį „sukišti rankas į žemę“. Anksčiau čia prekybos centruose būdavo galima nusipirkti specialių maišų, skirtų balkonuose auginti agurkus ir pomidorus. Nežinau, ar dabar dar yra tokių dalykų pirkti. Jei gu yra, gal reikėtų pabandyti auginti?

Jonas Barkauskas, pensininkas:

Į Ameriką atvykau prieš keliolika metų. Lietuvoje palikau išpuoselėtą sodą. Mėgstu užsiimti sodo ir daržo darbais. Todėl pradžioje čia, Amerikoje, man labai jų trūko. Ypač pavasariais, kai ateidavo laikas sėti. Gyvenome bute, kurį nuomojome, todėl nebuvo galimybės sodininkauti. Kai apsigyvenome name su kiemu, iš karto ėmiau rengti vietą, kur galėčiau auginti daržoves. Mūsų namų kiemas nedidelis, tačiau jame auga dvi vyšnios, kriaušė, aviečių, sausmedis, kurio porą sodinukų atsivežiau iš Lietuvos. Daržo lysvę sukasiau palei namą. Joje auginu pomidorų ir agurkų. Kadangi žemės yra nedaug, tai lysvėje pagaminau tokias specialias metalines 3 metrų aukščio atramas, kurios leidžia agurkams augti vertikaliai, o pomidorams stiebtis labai aukštai. Mano daržovės išauga iki 3 ir daugiau metrų aukščio. Kai ima nokti derlius, tenka atsinešti kopėčias ir jomis pasilypėjus skinti agurkus. Toje lysvėje užderėjusių agurkų ir pomidorų paprastai užtenka ne tik namiškiams. Dalinuosi su kaimynais ir draugais. Vieną vasarą išauginau geltoną pomidorą, kuris svėrė 700 gramų. Tikras milžinas. O štai kaimynai, pamatę, kad mūsų kieme gerai dera daržovės, ir patys pabandė prie namų įsirengti daržą. Pirmaisiais metais jie pasisėjo kukurūzų. Kukurūzai išaugo kaip miškas. Šiemet gal sės kitokių kultūrų.

Karilė Vaitkutė, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus darbuotoja:

Anksčiau to nedarydavau, bet pastaruosius kelerius metus pamaniau, kad reikia užsiauginti namuose daržovių. Balkone stovinčiame puode auginu prieskonines žoleles. Dar yra prie namo žemės lopinėlis, gal du metrai – ten auginu pomidorus. Nes jie auga taip gerai, kaip kokios piktžolės. Šiais metais nusprendžiau užsiauginti agurkų. Internete radau informacijos apie specialią augalų drėkinimo sistemą. Ją naudojant, galima pamiršti palaistyti augalą, jis nežus. Tai mane labai sudomino. Nusprendžiau tą patogią įrangą išbandyti, todėl įsigijau. Mano keturiolikmetis sūnus sukėlė dėžę, kurios dugne paklojome tą drėkinimo sistemą. Ant viršaus pripyliau žemių (pirkau prekybos centre). Išėjo tokia lysvė dėžėje. Bandysiu joje auginti agurkus. Būtų smagu, jeigu užaugtų. Šiaip aš pati nežinau, kaip reikia auginti daržoves. Mano tėvai Lietuvoje niekada to nedarė, aš vaikystėje nemačiau, neišmokau. Bet apie tai dabar skaitau internete ir tokiu būdu sužinau, kaip reikia daržininkauti.

Kalbino Virginija Petrauskienė

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.
Skaitykite „Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

TELKINIAI

Iš k.: Mingailė Mikelskaitė-Taber, Regina Nemanienė, Vytautas Nemanis, James ir Audronė Hoeschele, Algis ir Patt Kaunelis, Jurgis Balčiūnas ir Zita Malakauskienė.

Iš k.: Saulė ir Vytenis Radzevičiai, Rama ir Vytas Petruliai, Birutė Sverienė, (jos giminaitė, vardas nežinomas), Jonas Svera ir Algis ir Yolanda Zaporackai. R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

Velykos Dievo Apvaizdos parapijoje

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Sekmadienis. Nuostabus Velykų rytas. Po ilgos žiemos balandžio 16 d. pasitaikė graži, saulėta. Prisikėlimo šv. Mišios buvo aukojamos Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje, Southfield, MI. Giesmes giedojo Kastytis Giedraitis, Romas Maziliauskas, Rūta ir Linas Mikulioniai, Vida Pekorienė, Regina Puškorienė ir Vytautas Underys. Vargonavo Rita Giedraitienė. Kelias giesmes pagiedojo Rita Giedraitienė ir Simona Gavrilenco. Ypač pakiliai skambėjo „Linksma diena mums nušvito“, atrodė, maldininkų balsai kilo į dangų. R. Giedraitienei grodamas trimitu akompanavo muz. Rimas Kasputis.

Aplink bažnyčią ėjo procesija, kurioje dalyvavo aukų rinkėjai ir pasipuošę „Žiburio“ lituanistinės šeštadieninės mokyklos vaikučiai su puokštėmis gėlių. Šv. Raštą skaitė parapijos pastoracinės tarybos pirmininkė Laimutė Maziliauskienė.

Prisikėlimo šv. Mišias atnašavo ir tam skirtą pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas. Jis sveikino parapijiečius ir svečius tardamas: *...Beauštant Velykų rytui kilkime pabudusios dvasios gyvenimui, kaip tas žiemkenčio grūdą, kuris gerai atsigulėjo šaltoje žemėje. Tirpdykime širdžių išalą, gaivinkime apsnūdusią sąžinę, atleiskime vieni kitiems kaltes, pakilkime gyvenimui, pilname Dievo malonės. Ši rytą susitinkame su geriausiu, stipriausiu, patikimiausiu įrodymu, kaip Išganytojas Jėzus mus myli. Prisikėlimas – tai tikrovė, kuri yra čia, įdiegta mumyse ir atsiverianti prieš mus. Klausykimės Viešpaties balso... Tik nuo jūsų pasitikėjimo Dievu priklauso, ar džiuginanti Velykų dvasia bus praeinanti, išblėstantis reiškinys, ar tai yra vidinė permaina, kurios dėka visą tolesnį gyvenimą būsite Gyvojo Dievo tauta. Liudijanti sau ir pasauliui Tikėjimo, Vilties ir Meilės dovanas...*

Kun. G. Jonikas dėkojo visiems, kurie dalyvavo ir prisidėjo prie trijų dienų Šventosios savaitės apeigų, parapijos savanoriams, kurie nuolat padeda ir talkina savo parapijoje, „savo antruosiuose namuose!“ Jis priminė, kad birželio mėn. Vilniuje vyks kanikinio kun. Teofilio Matulionio skelbimas palaimintuoju ir ragino tuos parapijiečius, kurie lankysis Lietuvoje vasaros laikų, dalyvauti šiose apeigose. O

mes šią ypatingą šventę minėsime čia, savo Dievo Apvaizdos parapijoje.

Auką prie altoriaus nešė parapijos pastoracinės tarybos pirmininkė Laimutė Maziliauskienė – puokštę gėlių, o šių eilučių autorė bei Liturgijos komisijos narė – pintinę margučių.

Baigiantis šv. Mišioms parapijos tarybos pirmininkė Laimutė Maziliauskienė parapijos tarybos ir visų pa-

eiti prie altoriaus, atsisėsti ant laiptų ir kartu su klebonu bei giesmininkais sugiedoti giesmę „Aleliuja“. Tai buvo gražus ir reikšmingas reginys.

Po Prisikėlimo šv. Mišių būrys parapijiečių ir svečių susirinko šventiškai išpuoštoje parapijos svetainėje. Velykas švęsti visuomet smagu. Net ne namuose, net ne su artimais žmonėmis. Dievo Apvaizdos parapijoje prieš me-

dalyvius sveikino šių eilučių autorė, dėkojo už dalyvavimą jau ketvirtoje Velykų šventėje šioje parapijoje.

Malda prieš valgį sukalbėjo kun. G. Jonikas.

Dievo Apvaizdos parapijos nuolatinė šeimininkė Regina Greenhalgh buvo paruošusi daug gardžių šaltų ir šiltų patiekalų, skanėstų ir margučių.

Po to klebonas ir dalyviai džiaugs-

Klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas su vaikučiais gieda „Aleliuja“.

Juozo Vaičiūno nuotr.

Iš k.: Saulė ir Vytenis Radzevičiai, Rama Petrulienė; stovi – Regina Juškaitė-Švobienė, klebonas kun. Gintaras A. Jonikas ir Zita Malakauskienė.

Juozo Malakausko nuotr.

parapijiečių vardu šv. Velykų proga sveikino kleboną kun. G. A. Joniką, parapijiečiams linkėjo gražaus pavasario, gamtos atgimimo ir linksmų Velykų švenčių! Klebonas pakvietė visus 15 procesijoje dalyvavusių vaikučių pri-

tus buvo pradėta nauja tradicija – susiburti švęsti Velykas po Prisikėlimo šv. Mišių kartu, lyg viena graži šeima. Atrodo, kad pasisekė, nes dalyvavo gražus būrys.

Su šv. Velykomis, gražiu pavasariu

mingai sveikino vieni kitus, daugė margučiais ir vaišinosi bei bendravo. Nuotaika buvo pakili, šeimyniška. Kelios valandos su bičiuliais prabėgo nepastebimai. Buvo padėkota šeimininkei Reginei Greenhalgh už priešpiečius, o už salės puošimą – talkininkėms Susan Bubnelis, Vandutei Šiurkaitei-Shoroff, Nijolei Brazienei bei Carol Kobash. Taip pat padėkota mielai Vandai Raulickienei už grybukus. Klebonas kun. G. A. Jonikas savo ir visų dalyvių vardu padėkojo šventės organizatorei Reginei Juškaitei-Švobienei ir įteikė jai pintinę pavasario gėlių.

Mūsų gerbiamas kun. Gintaras Antanas Jonikas, nuostabi asmenybė, kiekvienam rado šiltą žodį, paspaudė ranką, pasikalbėjo. Jautėmės esantys ypatingi žmonės.

Atsisveikinę vieni ėjo pietų į svečius, kiti – namo, toliau švęsti Velykų švenčių.

Visi dėkojame mūsų gerbiama klebonui kun. Gintarui Antanui Jonikui už jo nuoširdumą, rūpestį ir progą pajusti tarpusavio ryšį bei parapijos dvasią.

Tegul šv. Velykos visada būna tokia graži, reikšminga šeimyninė tradicija Dievo Apvaizdos parapijoje!

Šv. Velykų šventę ruošė Dievo Apvaizdos parapija.

Tanzanietiškai lietuviškos Velykos

Vaikai išmoko lietuviškai pasakyti: „Linksmų šventų Velykų“.

MONIKA JUODEŠKAITĖ

Šiemet šventas Velykas sutikau Afrikos žemėje – Tanzanijoje. Kadangi didžioji dalis tanzaniečių yra krikščionys, šv. Velykos plačiai švenčiamos. Šioje šalyje tai religinė šventė, kitokių elementų – kaip pas mus – joje nėra. Vaikai „nemedžioja“ kiaušinių, kaip įprasta Amerikoje. Ir margučių čia, žinoma, niekas

nemargina, jų stiprumo netikrina ar jų neridinėja. Vaikai net nežino, kaip margutis atrodo, todėl nusprendžiau jiems surengti magesnes, spalvingesnes Velykas.

Kadangi neturėjome tikrų kiaušinių, marginome popierinius. Vaikų namų auklėtiniai buvo be galo sužavėti įvairių lietuviškų margučių raštų ir ryškių jų spalvų. Ke-

letas berniukų negalėjo patikėti, jog margučiai išties yra tie patys valgomi kiaušiniai, vis manes klausė – „ar juos galima valgyti?“ Papasakojus apie margučių marginimo būdus, vaikai ėmėsi darbo – marginti pirmąjį savo gyvenimo margutį. Pastebėjau, jog daugumai mažylių patiko bangelių bei apskritimų deriniai, taip pat gėlių bei saulės formos. Visi norėjo panaudoti kuo daugiau spalvų, todėl afrikietiški margučiai savo margumu net pralenkė mūsų. Margindami vaikai ne tik kūrė, bet ir mokėsi ištarti šios šventės pavadinimą lietuvių kalba. Reikėjo nemažai pastangų ir kartojimų, kol visiems pavyko sušukti: „Linksmų šv. Velykų!“ Ši pramoga vaikams išties atnešė daug džiaugsmo ir praskaidrino jų popietę.

Didžiąją savaitę Tanzanijoje beveik kiekvieną dieną vyksta šv. Mišios. šv. Komunija šioje šalyje dalinama tik keltą kartų per metus, ir Didysis penktadienis kaip tik yra viena iš tokių dienų, kai – pasiūsoję Tanzanijos krikščionys keliauja į bažnyčias sulaukti šventos komunijos, Dievo palaimos ir išganymo. Tą dieną tradicinių Mišių nėra, viskas sutelkta į Komunią, kuri čia

taip pat šiek tiek kitokia. Tikintieji bažnyčioje priklaupia, o kunigai jiems išdalina paplotėlius ir mažas stiklainaites vyno. Po šių apeigų jiems suteikiamas laikas maldai. Ši diena Tanzanijoje yra ne darbo diena. Velykų sekmadienį dauguma tanzaniečių šeimų po šv. Mišių susirenka bendriems pietums, tik pagrindinis patiekalas čia yra ne kiaušiniai, ne kumpis, o ryžiai.

Tikrų kiaušinių nebuvo, todėl mokinukai margino popierinius.
M. Juodeškaitės nuotraukos

Lietuva buvo karalystė

DALIA KAVALIAUSKIENĖ

Kovo 26 d. Pasaulio lietuvių centre esančioje meno galerijoje „Siela“ vyko istorijos popietė, kurios metu susirinkę istorijos mėgėjai diskutavo apie Lietuvos viduramžių istoriją.

Popietėje dalyvavo žinomi istorijos mylėtojai

Diskusijoje dalyvavo Regina Narušienė, Violeta Rutkauskienė, Algimantas Barniškis ir Jonas Platakis. Renginį organizavo JAV LB Lemonto apylinkės valdyba ir Lietuvos istorijos mylėtojų bei ieškotojų klubas.

Renginį pradėjo JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkė Violeta Valaitytė, pristatydama diskusijos dalyvius. Po to kalbėjo Lietuvos istorijos mylėtojų bei ieškotojų klubo iniciatorė ir įkūrėja V. Rutkauskienė, daugybę metų dirbusi Kauno Čiurlionio dailės muziejaus numizmatikos skyriuje, didelė istorijos mylėtoja. Pasisakė muzikas, istorikas mėgėjas A. Barniškis; istorijos dėstytojas J. Platakis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos pirmininkė, advokatė R. Narušienė.

Istoriniuose dokumentuose Lietuvos valdovai vadinami karaliais

R. Narušienė sakė, kad laikas šiame internetiniame amžiuje pradėti žiūrėti į Lietuvos istoriją kiek kitaip, nes šiuolaikiniam žmogui interneto pagalba yra prieinama daugybė istorinių duomenų, dokumentų. Ji tvirtino jaučianti, kad Lietuvos okupantai per daug mus pažemino nes ne mes, o jie rašė mūsų istoriją, todėl joje ne visur yra visa tiesa.

J. Platakis pasakojo, kad iš mokyklos laikų mes žinome, Lietuva buvo Lietuvos didžioji kunigaikštystė, istorijos mylėtojai dabar tuo abejoja, nes archyvuose nėra nė vieno dokumento, kuriame Lietuva būtų pavadinta kunigaikštyste. Lietuvos valdovai dokumentuose vadinami karaliais, todėl logiška būtų manyti, kad jie valdė karalystę. Istorikas tvirtino, kad ne tik Mindaugas buvo karalius, bet ir Vytautas buvo karalius, tik jis neturėjo karūnos, bet karūna yra ne titulas, o tik simbolis. Lietuvos istoriją reikia vertinti ne pagal kažkokius pasisakymus, o pagal dokumentus, kuriuos galima rasti viso pasaulio archyvuose.

Internetas suteikia unikalią galimybę studijuoti istoriją

A. Barniškis tikino, kad daugumas Lietuvos istorikų savo išsilavinimą ir laipsnius yra gavę sovietiniais laikais, todėl jiems dabar sunku keisti savo pažiūras ir toliau studijuoti naudojantis internetu, kuris suteikia nuostabias galimybes ieškoti įvairių dokumentų viso pasaulio archyvuose.

V. Rutkauskienė pasakojo, kad studijuojant senas monetas, antspaudus ir dokumentus jai visada kildavo klausimas – kodėl ant jų yra užrašyta, kad Lietuvos valdovai yra karaliai, o Lietuva – karalystė. Lietuvos istorikai kažkodėl juos vadina visai kitais vardais ir pavadinimais. Ji mano, kad Lietuvos istorijos labiausiai reikia lietuviams, todėl atvykusi į JAV pradžioje bibliotekose, archyvuose, o vėliau ir interneto pagalba pradėjo labiau gilintis į įvairius faktus, kurie prieštarauja bendrai dabar vyraujančiai nuomonei apie tai, kas Lietuva buvo – kunigaikštystė ar karalystė. V. Rut-

kauskienė kvietė visus istorijos mylėtojus burtis ir bandyti keisti Lietuvos istorijos supratimą, nes negalime leisti, kad mūsų vaikai ir anūkai kartotų mūsų klaidas, vadindami Lietuvą kunigaikštyste, o ne karalyste.

Dar ilgai istorikai profesionalai ir mylėtojai diskutavo, pasakojo faktus,

net parodė dokumentus, kuriais iliustravo savo žodžius. Istorijos popietės klausytojai liko patenkinti nuostabiu renginiu ir dar ilgai nenorėjo skirstytis, aptarinėdami tai, ką išgirdo.

Susirinkusieji džiaugėsi puikiomis vaišėmis, kurias surengė JAV LB Lemonto apylinkės valdyba.

Diskusijos dalyviai (iš k.): Violeta Rutkauskienė, Algimantas Barniškis, Jonas Platakis ir Regina Narušienė.

Renginio organizatoriai ir dalis istorijos mylėtojų po renginio įsiamžino bendroje nuotraukoje.
D. Kavaliauskienės nuotraukos

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Po metinio susirinkimo matyti, kad Ateitininkų namai geroje rankose

Ateitininkų namų susirinkime pirmininkė Dainė Quinn (dešinėje) praneša apie valdybos nuveiktus darbus. Klausosi (iš k.): Irena Polikaitienė, dr. Antanas G. Razma, Pranutė Domanskienė, Žibutė Pranckevičienė, Vida Maleiškienė ir Loreta Grybauskienė.

Ramunės Kubiliūtės nuotraukos

Dėkojame

Ateitininkų namus prižiūrėti didelė atsakomybė, jų tvarkymu ir išlikimu rūpinasi namų valdyba. Padėka pirmininkei Dainėi Quinn ir nariams Pranutei Domanskienei, Loretai Grybauskienei, Rimantui Gurauskui, Vidai Maleiškienei, ir Ramunei Motekaitienei. Padėka rūpestingiesiems namų prižiūrėtojams Virginijai ir Dainiui Kopūstams, kurie taip gražiai su valdyba dirba. Padėka Revizijos komiteto nariams Ofelijai Baršketytei ir Viktorui Kaufmanui bei po šių metų narių susirinkimo prie jų prisijungusiam dr. Antanui G. Razmai.

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Balandžio 8 d. vyko Ateitininkų namų narių visuotinis metinis susirinkimas. Buvo patvirtinta darbotvarkė, perskaitytas praėjusių metų susirinkimo protokolas, pateikti valdybos ir revizijos komiteto pranešimai, dar vienai kadenčiai perrinkta valdyba. Revizijos komisija papildyta nauju nariu. Susirinkimas vyko sklandžiai ir, kas domėjosi, tikrai galėjo susidaryti vaizdą apie šių namų gyvavimą, finansus ir ateities planus.

Iždininkė Žibutė Pranckevičienė pateikė finan-

sinę ataskaitą. Įsigytas naujas nešiojamasis kompiuteris, nupirktą naują kompiuterinę programą, kurios dėka lengviau galima surūšiuoti įplaukas ir išlaidas, atlikti išdo sąskaitybos darbus.

2016 m. gauta paramos iš Lietuvos Fondo ir Ateitininkų šalpos fondo specifiniams projektams atlikti, buvo gauta daugiau aukų, tačiau buvo ir nenumatytų išlaidų (reikalingų remontų), kurios perėjo iš vieno kalendorinių metų į kitus. Valdybos lėšų telkimo užmojai ir planai tęsiasi.

Valdybos narė Pranutė Domanskienė pasidalijo vykdytos apklausos rezultatais.

Apytikriai 40 asmenų atsakė į pateiktus klausimus apie Ateitininkų namų svarbą ateitininkams Čikagoje ir už jos ribų. Vienas pasisakymas – Ateitininkų namai suteikia galimybių „išlaikyti lietuvišką kultūrą Amerikoje, puoselėti krikščionišką gyvenimą, būti ypatingu ramybės kampeliu maldai ir meditacijai“; kitas – „Jei nebūtų kur susirinkti, ateitininkų veikla visai išnyktų“.

Valdybos pirmininkė Dainė Quinn pasidalijo informacija apie 2016 m. atliktus darbus ir apie 2017 m. planus. Per praėjusius metus patalpose rinkosi ateitininkai, tautinių šokių grupės šokėjai, Psichologijos pagalbos draugijos nariai, filisteriai. Buvo rengiamos

rekolekcijos, biblijinė stovykla bei seminaras chormams.

Kartais eiliniai Ateitininkų namų nariai nemato, kiek darbo įdedama prižiūrint Ateitininkų namų patalpas ir aplinką. Vis dorojamas su netikėtomis problemėlėmis – vienur vanduo ima tekėti kur nereikia, kitur nudžiūvusios medžių šakos kybo virš galvų ir prašosi būti genėjamos. Bet būna ir laukinių rūpesčių – šiemet Ateitininkų namų kieme „išdygs“ daugiau lietuviškų kryžių. Laiptinėje pastatytas Dainavos stovyklos kryžkelės kryžiaus modelis, padovanotas Razgaičių šeimos, o salone – Kučų šeimos paaukotas prabangus laikrodis. Numatoma įsigyti kilnojamą šlaitą (portable ramp) negalintiems lipti laiptais ir toliau tvarkyti biblioteką.

Susirinkime buvo pranešta, kad 2017 m. vasarą vyks nemažai renginių, todėl šiemet nebus rengiamas vasaros lėšų telkimo renginys – garažinis (nau-dotų daiktų) pardavimas.

Susirinkimo dalyviai kėlė klausimus ir rūpesčius, teikė siūlymus, kaip pritraukti daugiau žmonių į talką. Gera sekasi Knygų diskusijų būreliams. Jau keli metai būrelis renkasi rytais, o dabar susibūrė ir antras – vakarais. Svarstoma, kurią ateitininkų archyvinę medžiagą pasilaikyti Ateitininkų namų patalpose ir kurią perkelti į didesnius archyvus. Valdyba jau seniai svarsto, ką daryti su salone esančiu fortepijonu – jis nepataisomas.

Iki pasimatymo Ateitininkų namų gegužinėje birželio 4 d.

Gražieji Ateitininkų namai, Lemont, IL.

ATEITININKŲ VASAROS STOVYKLOS DAINAVOJE IR KITUR

Sendraugių-2 stovykla – birželio 25 – liepos 1 d.

Kviečiami stovyklauti sendraugiai ateitininkai ir jiems prijauciantys – pavieniai ar su šeimomis. Registruokitės iki gegužės 1 d. rašydami sendraugiai2@gmail.com.

Moksleivių ateitininkų stovykla – liepos 7–15 d.

Stovykla yra skirta lietuviškai kalbantiems moksleiviams, kurie yra baigę 8-tą skyrių ir dar nepradėję universiteto studijų. Registracija prasidėjo balandžio 1 d. Informacija apie stovyklą rasite: <http://www.mesmas.org/vasaros-stovykla-2017-m-dainavoje>

Jaunųjų ateitininkų stovykla – liepos 15–23 d.

Ši stovykla yra skirta lietuviškai kalbančiam jaunimui nuo 9 iki 14 metų. Berniukams dar yra vietų, bet mergaitėms vietų nebėra, bet galima rašyti į laukiančiųjų sąrašą. Registracijos anketos: <https://www.ateitis.org/jas>. Informacija: Jas@ateitis.org

Sendraugių 1 stovykla – liepos 23–30 d.

Kviečiamos šeimos su vaikais ir pavieniai asmenys. Registruotis internetu: <https://docs.google.com/forms/d/1yBIfo6nAf9NlhY2to2tnU2UN-bEXY5d0UkU---GVxLXA/closedform>

Ateitininkų Studijų savaitgalis – rugsėjo 1–4 d.

Š. Amerikos ateitininkų valdyba pasiryžo atgaivinti ateitininkų studijų dienas JAV Darbo dienos savaitgalį. Planuokite dalyvauti. Kviečiami sendraugiai ir studentai bei jaunimas su tėvais. Programa bus pranešta netrukus.

Kennebunkporte Sendraugių poilsio savaitė – rugpj. 5–11 d.

Lietuvių Tėvų pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkporte, Maine. Kviečiamos šeimos ir pavieniai ateitininkai bei jiems prijauciantys. Savaitės programos reikalais kreiptis į Eligijų Sužiedėlį: suziedelis@aol.com arba Moniką Sabaliene: Vygantaitė.sabaliene@gmail.com. Užsisakyti kambarius vasarvietėje adresu: info@franciscanguesthouse.com arba skambinant tel. 207-967-4865.

Išeiviai Kaunui gražina burmistrą

Atkelta iš 1 psl.

Anksčiau buvau domėjęsis bandymu brolių Vileišių atminimą paminklu įamžinti Vilniuje. Ruošdamasis studijavau daug įvairios istorinės medžiagos, perskaičiau daug literatūros. Taip ir gimė paminklo maketas”, – pasakojo „Draugui” K. Balčiūnas.

Tačiau iki tol, kol skulptorius gavo šį užsakymą, buvo nuveiktas didelis darbas. Idėja Kaune įamžinti J. Vileišio atminimą išeivių galvose buvo gimusi jau seniai, o artėjanti kitų metų Vasario 16-oji, kai bus minimos Lietuvos valstybės atkūrimo 100-osios metinės, tik paskatino neatidėlioti ir kuo greičiau imtis konkrečių darbų. Vienas iš tų, kurie ėmėsi įgyvendinti iniciatyvą, buvo emigrantų šeimoje gimęs, šiuo metu Lietuvoje gyvenantis Arūnas Paliulis.

„Mano tėvai mokėsi Kaune: tėvas baigė karo akademiją, motina – Raudonojo Kryžiaus medicinos mokyklą. Tada mūsų šeimos bendravo su Vileišiais, Damušiais, Deveniais, Bobeliais, vieni kitus gerai pažinojo. Iš okupuotos Lietuvos seneliai, tėvas ir penki tėvo broliai pradžioje pasitraukė į Vokietiją, o po kelerių metų jie persikėlė į Jungtines Amerikos Valstijas, Connecticuto valstijoje esantį Waterbury miestą. Mano sesuo gimė Kaune, aš – jau Amerikoje. Ten kartu su mumis persikėlė ir Jono Vileišio vaikai – sūnus Petras, dukra Rita, su kuriais vė-

Toks buvo J. Vileišis (kairėje) ir tokį jį pamatė skulptorius.

Algio Vaškevičiaus nuotraukos

Kaune būtina įamžinti jo ilgamečio burmistro atminimą, tik dar nežinota, kokia forma tai geriau padaryti. Kai pernai JAV, Baltimorėje vyko XV Lietuvių tautinių šokių šventė, po jos išeiviai iš Kauno vėl tarėsi šia tema. Jie parašė laišką Kauno savivaldybei, bet tada kreipėsi ne tuo adresu, todėl ir atsakymo nesulaukė. Galiausiai idėjos autoriai pasilankė pas Kauno merą Visvaldą Matijošaitį ir jam išdėstė savo sumanymą.

„Meras idėją priėmė geranoriškai ir labai stebėjosi, nes dažniausiai pas jį ateinama ko nors prašyti. O mes atėjo-me pasakyti, kad norime Kaunui padovanoti paminklą Jonui Vileišiui. Jau tuo metu mes turėjome surinkę apie 26 000 dol., nors bendra šio projekto vertė yra kelis kartus didesnė. Pinigus paminklui – nuo 10 iki 1 000 dolerių aukojo ir senosios emigrantų kartos atstovai, ir naujosios, atvykusieji po 1991-ųjų metų. Jie visi nori padaryti dovaną gimtajam miestui jubiliejinių 100-ųjų Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo metinių proga. Šie žmonės brolius Vileišius laiko tautos didvyriais, o Joną Vileišį – Kauno patriarchu. Labai svarbu ir tai, kad Amerikos lietuvių iniciatyvą parėmė ir Vilniuje įsikūręs Vileišių fondas”, – džiaugėsi A. Paliulis.

Burmistras J. Vileišis pakeitė Kauną

Galima tik įsivaizduoti, kaip džiugiai šią iniciatyvą priėmė vienintelė gyva likusi J. Vileišio dukra Rita Vileišytė-Bagdonienė, gyvenanti Connecticut valstijoje, Southbury mieste. Kauno merui V. Matijošaičiui ji parašė jaudinantį laišką, kuriame trumpai pasidalino savo prisiminimais:

„Kaunas buvo mano vaikystės ir jaunystės miestas, čia augau, baigiau ‘Aušros’ mergaičių gimnaziją, čia pradėjau studijuoti universitete (...). Prisimenu tėvelį kaip didelį patriotą, be galo vertinusi Nepriklausomybę, tokiomis jis augino ir mus (...) 100-osioms Lietuvos Valstybės atkūrimo metinėms ne tik mūsų giminė, bet ir Joną Vileišį pažinoję Kauno patriotai, gyvenantys JAV, iškėlė idėją pagerbti jo atminimą nors kukliu paminklu tame mieste, dėl kurio Tėvelis darė viską, kad jis prilygtų kitiems Europos miestams”, – rašo laišką dukra.

Ji primena, kiek daug darbų buvo nuveikta per tuos J. Vileišio burmistravimo metus. Išties per tą dešimtme-

tį, nuo 1921 iki 1931 metų, buvo praplėstos miesto ribos, įrengtas vandentiekis ir kanalizacija, naujai išgrįstos, išasfaltuotos pagrindinės gatvės, sutvarkytas viešasis miesto transportas (archaišką arklių tramvajų vadina-mąją „konkę” pakeitė autobusai), pastatyti trys tiltai, svarbių visuomeninių pastatų ir modernios architektūros gyvenamųjų namų, suplanuoti priemiesčiai, naujos aikštės ir parkai, suklestėjo kultūra.

K. Balčiūnas (kairėje) ir A. Paliulis ne kartą aptarė skulptūros kūrimo klausimus.

Buvo padėti pagrindai socialinės apsaugos sistemai, pastatytos trys modernios pradinės mokyklos, Vinco Kudirkos viešoji biblioteka ir kt. Šis burmistras išvedė Kauną į tarptautinę areną, užmegzdamas ryšius su daugelio užsienio šalių sostinių savivaldybėmis. J. Vileišis 1924–1932 m. buvo Lietuvos miestų sąjungos organizatorius ir pirmininkas. Būtent tada buvęs provincialus gubernijos miestas išgyveno didžiausios pažangos laikotarpį ir iškilo iki Europos didmiesčių lygio.

Lietuvai dirbo, kiek galėjo

J. Vileišis buvo ne tik pirmasis ir ilgametis Laikinosios sostinės burmistras, Lietuvos Nepriklausomybės Akto teksto autorius ir signataras, bet ir advokatas, aktyvus visuomenės vei-

kėjas, politikas, žymus publicistas. Atsikūrus jaunai valstybei, jau netrukus, 1919 metais jis tapo Lietuvos valstybės atstovu JAV. Svarbiausias jo tikslas buvo gauti Lietuvos pripažinimą de jure, užmegzti nuolatinį finansinį ir prekybinių ryšių bei rinkti aukas Amerikos lietuvių bendruomenėse. Amerikoje J. Vileišis praleido pusant-rų metų, ten įkūrė Lietuvos atstovybę, vienijo Amerikos lietuvių, rinko pa-skolą Lietuvai.

1922 m. J. Vileišis buvo išrinktas į I Seimą, o 1923 m. birželio 19 d. I Seime su Aleksandru Stulginskiu pretendavo į Respublikos Prezidento postą. Respublikos prezidento aktu nuo 1933 m. vasario 1 d. jis buvo paskirtas Valstybės Tarybos nariu, rengė Lietuvos civilinio kodekso projektą. 1933–1940 m., be burmistro pareigų jis dar dirbo Vytauto Didžiojo universiteto dėstytoju.

J. Vileišio darbai ir nuopelnai valstybei buvo įvertinti Vytauto Didžiojo II laipsnio ordinu, kuriuo jis apdovanotas 1934 metais, Lietuvos teisininkų draugija 1940 m. sausio 27 d. išrinko J. Vileišį savo garbės nariu. 1940-ųjų įvykiai labai sukrėtė J. Vileišį, daug skaudžių išgyvenimų sukėlė artimųjų trėmimas į Sibirą, kai iš didelės Vileišių giminės buvo deportuota apie dvidešimt žmonių, ne vienas iš jų mirė. Šie sukrėtimai labai paveikė J. Vileišio sveikatą, jis mirė 1942 m. Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninėje. Palaidotas Vilniaus Rasų kapinėse, Vileišių šeimos koplyčioje.

Skulptūra stovės Rotušės aikštėje

Iš pradžių planuota buvusį burmistrą Kaune įamžinti atminimo len-

A. Paliulis vienas iš tų, kurie ėmėsi įgyvendinti idėją gražinti Kaunui burmistrą.

liu nuolat bendravome.

Petras Vileišis net turėjo būti mano krikštatėviu, bet tą dieną jis negalėjo ir turėjau kitą krikštatėvį. Nekilnojamoju turtu Amerikoje prekiavęs P. Vileišis buvo didelis patriotas, aktyvus įvairių švenčių, minėjimų dalyvis, sakydavo puikias kalbas. Rita Vileišytė, gimusi 1920 m., gyva dar ir šiandien, gan neblogos sveikatos. Nemažai Vileišių šeimos palikuonių yra ir Amerikoje, ir Lietuvoje, tad ir šių žmonių, ir išeivių patriotų, kurie nuolat pabrėžia, jog jie niekada nepaliko Kauno ir Kaunas nepaliko jų ir kilo idėja įamžinti Jono Vileišio atminimą”, – sakė A. Paliulis.

Nustebino Kauno merą

Pasak A. Paliulio, jau maždaug prieš trejus metus imta kalbėti, kad

ta, bet nutarta, kad jis tikrai vertas skulptūros. Skulptorius K. Balčiūnas nutarė sukurti 2,4 metro aukščio skulptūrą, vaizduojančią į darbą Rotušėje, kur dabar yra atkurtas jo kabinetas, skubantį burmistrą. Menininko idėja buvo pastatyti skulptūrą be postamento, kad atrodytų, jog burmistras eina šalia, įsimašęs į praeivių būrį kaip paprastas ir labai demokratiškas bendruomenės kūrėjas.

Kur stovės ši skulptūra, buvo pasiūlyta nuspręsti patiems kauniečiams. Dvi savaites vyko balsavimas, ir už Rotušės aikštę balsavo 45,5 procentai apklausoje dalyvavusių kauniečių, 34,7 proc. pasisakė už paminklo statymą Laisvės alėjoje ties Centrinio pašto, dar 19,7 proc. norėjo jį matyti Nepriklausomybės aikštėje.

Nukelta į 11 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Ragina sulaukti Konstitucinio Teismo išaiškinimo

Vilnius (BNS) – Seimas dar prieš priimdamas įstatymo pataisas dėl dvigubos pilietybės atvejų išplėtimo turėtų sužinoti Konstitucinio Teismo poziciją, teigia prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Prezidentė laikosi pozicijos, jog Seimui tikslinga kreiptis į Konstitucinį Teismą išsiaiškinti tuos klausimus, kurių doktrina nėra atsakiusi arba dėl kurių kyla diskusijos. Jos teigimu, iki įstatymo priėmimo Seimo nariai gali paprašyti Konstitucinio Teismo išaiškinimo dėl dabar galiojančio įstatymo arba ankstesnių nutarimų.

Pagal įstatymą, paprašyti išaiškinti ankstesnį nutarimą gali ir prezidentė.

Konstitucinio Teismo būtų galima klausti, ar ankstesni nutarimai reiškia, jog dviguba pilietybė ES ir NATO šalių piliečiams prieštarautų Konstitucijai. Seimas taip pat gali klausti, ar dabar galiojantis įstatymas nediskriminuoja naujosios kartos emigrantų.

Kurs darbo grupę dėl emigracijos

Vilnius (BNS) – Seimas siūlo Vyriausybei sudaryti mokslininkų, valstybės pareigūnų, specialistų ir socialinių partnerių grupę, kuri parengtų migracijos politikos strategiją, piliečių grįžimo į tėvynę bei gimstamumo skatinimo programų projektus.

Vyriausybei siūloma iki liepos atlikti demografijos, ryšių su emigravusiais palaikymo, migracijos ir integracijos, neišvykimo iš Lietuvos, gimstamumo skatinimo procesų valdymo analizę.

Sudaryta darbo grupė įvertintų Europos Komisijos nurodytas socialines bei ekonomines problemas, nulemiančias neigiamą emigracijos ir demografinę statistiką Lietuvoje.

Vėl atveriamas lankytojams Gedimino kalnas

Vilnius (Diena.lt) – Beveik po keturių mėnesių pertraukos lankytojams atidarytas Gedimino kalnas Vilniuje.

Tačiau ant kalno bus tęsiami archeologiniai kasinėjimai bei šlaito tvirtinimo darbai, bet jie netrukdyt lankytojams.

Funikulierius į kalną neveiks visą vasaros sezoną.

Lietuvos ir Vilniaus simboliu laikomas Gedimino kalnas uždarytas nuo praėjusių metų gruodžio pabaigos dėl didelių nušlaidų. Jį tvarkant ketinama įrengti geodinaminis detektorius, sutvirtinti kalną juosiančias betonines juostas (rostverkus).

Be to, Lietuvos nacionalinio muziejaus archeologai sausio mėnesį kal-

no aikštelėje aptiko keturių asmenų palaikus. Jie palaidoti be karstų, apipilti kalkėmis. Tirinama, ar tai nėra 1863 metų sukilėlių palaikai. Archeologų grupė dabar atlieka žvalgomojus tyrimus Gedimino kalno šiaurės vakarų šlaite.

Daugiau kaip šimtas Seimo narių siūlo Pilietybės įstatymo pataisas, kuriuos leistų turėti dvigubą pilietybę į Europos Sąjungos ir NATO šalis po nepriklausomybės atkūrimo išvykusiems lietuviams. Prezidentė teigia, kad šis siūlymas prieštarauja konstitucinei doktrinai, jog dviguba pilietybė negali būti paplitęs reiškinys.

Seimo iniciatyvą prezidentė aptarė su Seimo pirmininku Viktoru Pranckiečiu.

Po įstatymo priėmimo dėl jo atitikimo Konstitucijai į Konstitucinį Teismą galėtų kreiptis 29 Seimo nariai, Vyriausybė arba teismai. Jei niekas į Teismą nesikreips, įstatymas bus taikomas, nepaisant prezidentės kritikos, kad jis prieštarauja Konstitucijai.

Anot Konstitucinio Teismo, smarkiai paplėsti dvigubos pilietybės ribas galima tik referendumu pakeitus Konstituciją.

Siūlo Pilietybės įstatymo pataisas, kuriuos leistų turėti dvigubą pilietybę į Europos Sąjungos ir NATO šalis po nepriklausomybės atkūrimo išvykusiems lietuviams. Prezidentė teigia, kad šis siūlymas prieštarauja konstitucinei doktrinai, jog dviguba pilietybė negali būti paplitęs reiškinys.

Seimo iniciatyvą prezidentė aptarė su Seimo pirmininku Viktoru Pranckiečiu. Po įstatymo priėmimo dėl jo atitikimo Konstitucijai į Konstitucinį Teismą galėtų kreiptis 29 Seimo nariai, Vyriausybė arba teismai. Jei niekas į Teismą nesikreips, įstatymas bus taikomas, nepaisant prezidentės kritikos, kad jis prieštarauja Konstitucijai.

Anot Konstitucinio Teismo, smarkiai paplėsti dvigubos pilietybės ribas galima tik referendumu pakeitus Konstituciją. Siūlo Pilietybės įstatymo pataisas, kuriuos leistų turėti dvigubą pilietybę į Europos Sąjungos ir NATO šalis po nepriklausomybės atkūrimo išvykusiems lietuviams. Prezidentė teigia, kad šis siūlymas prieštarauja konstitucinei doktrinai, jog dviguba pilietybė negali būti paplitęs reiškinys.

Vėl atvertas lankytojams Gedimino kalnas, nors darbai nenutrūksta. 15 min.lt nuotr.

no aikštelėje aptiko keturių asmenų palaikus. Jie palaidoti be karstų, apipilti kalkėmis. Tirinama, ar tai nėra 1863 metų sukilėlių palaikai. Archeologų grupė dabar atlieka žvalgomojus tyrimus Gedimino kalno šiaurės vakarų šlaite.

Sukruto kanapių rūkaliai

Vilnius (Alfa.lt) – Kanapių šalininkai, kritikuojantys šių kvaišalų kriminalizavimą Lietuvoje, rengia akciją prie Seimo.

Organizatoriai pažymi, jog kanapių demonizavimas yra socialinė problema. Jie kritikuoja, jog už nedidelio kiekio kanapių turėjimą Lietuvoje numatyta baudžiamoji atsakomybė, o jaunuoliai, „pagauti su kanapių suktime, tampa nepageidaujami darbo rinkos dalyviai“, nes gauna teistumą. Kritikuojama ir tai, kad Lietuva ignoruoja naujausius mokslinius tyrimus ir skirtingai nei kai kurios ES bei

kitos valstybės nėra numachičiusi gali-mybės naudoti kanapes medicininėms reikmėms.

Akcijai neprieštarauja ir Vilniaus miesto savivaldybė ir sako, kad renginio organizatoriai gavo leidimą, nes, savivaldybės nuomone, taikios akcijos yra demokratinė teisė išsakyti savo nuomonę.

Marihuana laikoma psichotropine medžiaga.

Lietuvoje nuo šių metų pradžios įsigalioję teisės aktų pakeitimai už kanapių laikymą leidžia taikyti baudžiamąją atsakomybę.

V. Putinas tikisi susitikti D. Trump

Maskva (BNS) – Rusija ir Jungtinės Valstijos rengiasi prezidentų Vladimirui Putinui ir Donaldui Trumpui susitikimui, kuris gali įvykti iki Didžiojo dvidešimtuko (G-20) viršūnių susiti-

kimo Hamburgo mieste šių metų liepą.

Tai pareiškė Rusijos užsienio reikalų viceministras Sergejus Riabkovas.

S. Riabkovas patvirtino, kad Rusija pasirengusi organizuoti tokį susitikimą.

Rusija prieš sankcijas Šiaurės Korėjai

Maskva (Bernardinai.lt) – Ginčė dėl Šiaurės Korėjos branduolinės programos Rusija atmeta naujas tarptautines sankcijas.

„Rusija niekada nebuvo sankcijų šalininkė. Mes jas laikome neracionaliu ir beviltišku veiksmu“, – pareiškė Kremliaus atstovas Dmitrijus Peskovas. Vietoj to esą tarptautinė bendrija turėtų paraginti visas puses elgtis santūriai ir apdairiai.

D. Peskovas pabrėžė, kad Maskvai ginčas tarp JAV ir Šiaurės Korėjos dėl naujų raketų bandymų kelia neri-

mą, nes Rusija turi bendrą sieną su Šiaurės Korėja. Kinija sako esanti rimtai susirūpinusi dėl Šiaurės Korėjos branduolinės programos plėtojimo.

Taip Kinija reaguoja į Šiaurės Korėjos pareigūno pasisakymą, kad Pchenjanas tęs raketų bandymus ir surengtų ataką prieš Jungtines Valstijas, jei manytų, kad jos planuos puolimą.

Amerikos viceprezidentas, viešėdamas regione, prieš kelias dienas įspėjo Šiaurės Korėją, kad Washingtono strateginės kantrybės era dėl Pchenjano baigėsi.

D. Trump lankysis Lenkijoje?

Varšuva (Bernardinai.lt) – Lenkijos diplomatinės vadovą pagaliau priėmė Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Rex Tillerson jau seniau susitikęs su Baltijos šalių atstovais.

Witoldas Waszczykowski siekia, kad Donald Trump stabtelėtų Vroclave pakeliui į Didžiojo dvidešimtuko derybas Vokietijoje liepos pradžioje. Tai pirmosios Varšuvos derybos su naująja administracija, nors su Baltijos šalių vadovais viceprezidentas susitiko dar

vasarį Miunchene, o Baltijos šalių ministrus Rex Tillerson priėmė kovo pabaigoje.

Lenkiją Washingtonas abu kartus kvietė prisijungti prie Baltijos šalių trejeto, bet ji norėjo atskirų susitikimų, ir negavo nieko.

Cituojamas neįvardijamas diplomatas sako, kad Varšuva prarado progą pasirodyti regiono lydere ir pasiuntė nepagarbos ženklą Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Estija sučiupo Rusijos šnipą

Talinas (Diena.lt) – Estijos saugumo policija (KaPo) šių metų pradžioje sučiupo asmenį, užverbuotą Rusijos kariuomenės žvalgybos tarnybos GRU, pranešė agentūros vadovas Arnold Sinisalu.

Per 2016-ųjų metinės ataskaitos

pristatymą A. Sinisalu sakė, kad įtariamą GRU šnipą buvo sučiuptas sausio 9-ąją; jam pateikti kaltinimai veikla, nukreipta prieš Estijos nepriklausomybę, suverenumą ir teritorinį vientisumą.

Suimtas yra Rusijos pilietis.

Kaip Kremlius veikė JAV prezidento rinkimus

Washingtonas (ELTA) – Prezidento Vladimirui Putinui kontroliuojama Rusijos ekspertų grupė buvo parengusi planą, kaip 2016 metų JAV prezidento rinkimus pakreipti Donald Trump naudinga linkme bei pakirsti rinkėjų pasitikėjimą JAV rinkimų sistema, teigė trys esami ir keturi buvę JAV pareigūnai.

Du konfidencialius minėtos grupės parengtus dokumentus jie apibūdino kaip suteikusius struktūrą ir pagrindą tam, kas, pasak JAV žvalgybos agentūrų, buvo intensyvios Rusijos pastangos kištis į vykusius rinkimus. Dokumentus, kuriuos parengė Maskvoje veikiantis Rusijos strateginių tyrimų institutas, JAV žvalgybų pareigūnai įgijo jau po rinkimų.

Rusijos strateginių tyrimų institutui vadovauja į atsargą išėję Rusijos išorės žvalgybos tarnybų pareigūnai, kurie buvo paskirti V. Putino biuro.

Dar pernai birželį buvo parengtas strateginis dokumentas, cirkuliuojęs aukščiausiuose Rusijos valdžios sluoksniuose, tačiau neadresuotas jokiems konkretiems asmenims.

Jame Krekliui rekomenduota socialiniuose tinkluose ir Rusijos remiamose pasaulinėse žiniasklaidos priemonėse pradėti propagandinę kampaniją, siekiant paskatinti JAV rinkėjus išrinkti prezidentą, kurio pozicija Rusijos atžvilgiu būtų švelnesnė nei tuometinio šalies vadovo B. Obama, tvir-

Turimi dokumentai rodo Kremliaus įtaką JAV prezidento rinkimams. Delfi fotomontažas.

tino visi septyni pareigūnai.

Kitame dokumente, kuris buvo parengtas spalį, platintas tokiu pat būdu, įspėta, kad JAV rinkimus tikriausiai laimės demokratų kandidatė Hillary Clinton. Dėl šios priežasties, buvo rašoma dokumente, Rusijai būtų naudingiau nutraukti D. Trump palankios propagandos kampaniją, o vietoje to suintensyvinti informacijos apie balsavimo pažeidimus sklaidą. Tai siūlyta daryti siekiant sukelti abejonių dėl JAV rinkimų sistemos legitimumo ir sugadinti H. Clinton reputaciją ir pakenkti galimam jos prezidentavimui.

Šie dokumentai buvo svarbus veiksnys, privertęs B. Obama administraciją padaryti išvadą, kad Rusija vykdė „melagingų žinių“ kampaniją ir rengė kibernetines atakas prieš Demokratų partijos grupes ir H. Clinton rinkimų kampaniją, sakė JAV pareigūnai.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Pergalę šventė „MB Global-Švyturio“ krepšininkai

Pirmasis šios komandos laimėjimas 14-ajame ČLKL sezone

14-ojo Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) čempionato nugalėtojais pirmąkart tapo savo svajonę antruoju bandymu žaisdami finale įgyvendinę „MB Global-Švyturio“ krepšininkai, kurie, trykštant šampano purlams, itin džiaugsmingai iškėlė čempionų taurę.

Velykų išvakarėse, balandžio 15 d., vykusiose lemiamose finalo rungtynėse „Švyturys“ po labai įtemptos kovos ir pratęsimo rezultatu 97:83 (12:22, 24:17, 21:17, 22:23, 18:4) nugalėjo dviejų pastarųjų ČLKL sezonų (2015 ir 2016 metų) laimėtojus – „Juodkrantės“ krepšininkus ir pirmąkart pasidabino ilgai lauktais auksiniais apdovanojimais. Ši itin audringai su gausiais sirgaliais sutikta pergalė kartu buvo ir puikus „Švyturio“ komandos revanšas už praėjusių metų ČLKL finale patirtą nesėkmę (65:70).

Šiame sezone 19 pergalių iškovojo ir 5 nesėkmes patyrusi bei čempione tapusi „Švyturio“ komanda prisijungė prie kitų penkių „auksinių“ komandų, triumfavusių ČLKL čempionate, grupės: per 14 ČLKL sezonų didžiausios išeivijoje lietuvių krepšinio lygos čempionais yra tapusios „Radviliškio“ (4 kartus), „Alytaus“, „Kuni- gaikščių“ (po 3), „Juodkrantės“ (2) ir

„Lituanicos“ (1) komandos.

Finalinių rungtynių pradžia „Švyturio“ komandai nieko gero nežadėjo: po pirmųjų 10 žaidimo minučių čempionų titulą ginantys „Juodkrantės“ krepšininkai turėjo 10-ies taškų persvarą, kurią antrojo kėlinio pradžioje padidino iki 15-os. Tačiau tai neišmūšė iš vėžių „Švyturio“ krepšininkų, kurie po didžiosios pertraukos ne tik pavijo varžovus, bet ir šoktelėjo į priekį. Įsismarkavusius varžovus pristabdė „Juodkrantės“ krepšininkai, kurie sugebėjo išlyginti rezultatą ir rungtynes nukelti į pirmą kartą per visą ČLKL finalų istoriją vykusį pratęsimą. Čia kur kas solidžiau atrodė daugiau patirties sukaupę „MB Global-Švyturio“ krepšininkai, kurie per papildomas penkias žaidimo minutes sugebėjo pelnyti net 18 taškų, o sugniuždytiems varžovams leido įmesti vos 4.

Po dviejų „auksinių“ sezonų iš eilės ČLKL vadovo ir „Juodkrantės“ trenerio Aurimo Matulevičiaus auklėtiniams šįkart teko nuryti karčią piliulę ir iš šalies stebėti pergalingą „Švyturio“ komandos šokį. Iškovoti trečiojo iš eilės titulo „Juodkrantei“ nepadėjo ir šią komandą aktyviai palaikęs bei teisėjams nurodymus dalinęs ČLKL varžybose apsilankęs NBA Brooklyn „Nets“ komandai priklausantis, ge-

Čempionus lemiamame ČLKL mače palaikė audringi sirgaliai. D. Ruževičiaus nuotr.

riausias 2015/2016 m. sezono NCAA studentų krepšinio lygos kovotojas dėl kamuolių Egidijus Mockevičius.

„Švyturio“ komandai finale taškus rinko tik šeši krepšininkai – geriausiu finalinių rungtynių žaidėju (MVP) pripažintas Lukas Žebrauskas (pelnė 22 taškus), Julius Staišiūnas (21), komandos legionieriai – Julian Scott (19), Deon Thomas (17) bei Andrius Šimulis (10) ir Rimas Barškėtis (8). Be šių krepšininkų ČLKL čempionais tapo: Giedrius Bauža, Steve Vodička, Lukas Razny, Derek Cieczczak, Irmantas Gradzevičius ir Edvinas Presniakovas.

ČLKL bronzos medaliais pasida-

bino ČLKL senbuviai „Lituanicos“ krepšininkai. Skaudų smūgį nuo „Švyturio“ pusfinalyje patyrusi „Lituanicos“ komanda į rungtynes dėl 3-iosios vietos susirinko tik penkiese, tačiau tokio jėgų arsenalo jai užteko minimalia persvara – 68:67 – patiesti tituluočiausia visų laikų ČLKL komandą – „Radviliškį“. Šios ekipos lyderis, 20 taškų pastarosiose sezono rungtynėse surinkęs Andrius Petkūnas, paskutinę sekundę turėjo puikią progą išplėsti iš varžovų rankų pergalę ir medalius, tačiau jo mestas kamuolys didžiam radviliškiečių nusivylimui atsitrenkė į lanką.

NCAA finale – stulbinantis J. Lukoševičiaus pasirodymas

Lietuvių kilmės Jaridas Lukoševičius Čikagoje vykusiame NCAA studentų ledo ritulio finale tapo tikru šių rungtynių didvyriu, savo komandai dovanojusiu čempionų titulą!

Sausakimšoje Čikagos klubų „Bulls“ ir „Blackhawks“ šventovėje, „United Center“ arenoje, kurioje kažkada švietė pats Michael Jordan, visu ryškumu sužibo nauja žvaigždė – 20 tūkstančių žiūrovų tapo ne tik įspūdingo NCAA ledo ritulio finalo, bet ir istorinio 22-ųjų metų lietuvių kilmės žaidėjo Jarido Lukoševičiaus pasirodymo liudininkais.

NCAA finale susigrūmė Denverio „Pioneers“ ir Minnesotos-Duluto „Bulldogs“ komandos. Po pirmojo sauso kėlinio išmušė J. Lukoševičiaus šlovės periodas: puolėjas per 16 sekundžių pelnė du įvarčius (tai visų laikų NCAA rekordas), o dar po 7 minučių – ir „hat-tricką“, kai pasižymėjo trečią kartą. Iš viso J. Lukoševičiui, kad įmuštų tris įvarčius, teprireikė 7 min. 39 sek. Tai – antras greičiausias „hat-trickas“ per visą NCAA ledo ritulio istoriją! Dar greitesnis priklauso dabartiniam J. Lukoševičiaus treneriui Jimui Montgomery, kuriam 1993-aisiais užteko vos 4 min. 35 sek.

Jarido dėka „Pionieriai“ po dviejų kėlinių pirmavo 3:1, tačiau varžovai nepasidavė ir gulte užgulė denveriečių vartus: per paskutinį kėlinį jie savo smūgiais (17 prieš 3) tiesiog bombardavo oponentų tvirtovę ir vartininką Tannerą Jailletą bei likus žaisti kiek daugiau nei 5 min. sušvelnino savo atsilikimą iki minimumo – 2:3. Pradėjus tikseti priešpaskutinei mačo minutei „Bulldogai“ pakeitė savo vartų sargą šeštu aikštės žaidėju ir bandė išplėsti pratęsimą, bet Denverio klubas atsilaukė ir po 12 metų pertraukos vėl (jau aštuntą kartą) tapo šalies čempionu.

Naudingiausiu finalo ketveto žaidėju (MVP), žinoma, buvo pripažintas „Pioneers“ didvyris J. Lukoševičius. Tai neturėjo pernelyg sužavėti

„United Center“ arenos pranešėjo, kuriam dar syki teko laužyti liežuvį ir kitus savo kalbos padargus, norint ištarti amerikiečiams labai jau neįprastą pavardę.

Tiesa, bent jau Denverio atstovai išeitį yra radę: Jarido pavardę išskaidė į dvi dalis – „Luco“ ir „Savages“, kas jiems padeda bent kažkiek priartėti prie tikrovės. Komandos draugai, treneriai ir personalas elgiasi dar paprasčiau – vaikiną vadina pravarde „Luco“.

Tris įvarčius NCAA finale pelnęs J. Lukoševičius tapo šių rungtynių didvyriu.

J. Lukoševičius, kurio seneliai iš Lietuvos emigravo į Kanados provinciją Kvebeką, užaugo Britų Kolumbijos miestelyje Skvomishe. 2013 m. jis persikėlė studijuoti į Denverio universitetą, kur jam buvo pažadėta stipendija. Paradoksalu, kad prieš tai jis lankėsi Minnesotoje, tačiau ten susitarimo nepasiekė. Tais trimis įvarčiais finale jis turėjo įrodyti, kad šios valstijos Mankato universiteto atstovai dėl jo galėjo pasistengti labiau. Dabar apie J. Lukoševičių rašo visi Amerikos sporto žiniasklaidos gigantai.

Nors J. Lukoševičius turi Kanados pasą, galima šyptelėti, kad apie jo lietuviškas šaknis išduoda ne tik pavardė. Po pergalės NCAA finale puolėjas kalbėjo it tikras lietuvis – itin nadržiai ir kukliai. „Mano komandos draugai padarė neįtikėtiną darbą, aš tikrai nebūčiau įmušęs nė vieno iš tų įvarčių, jei ne jie. Man tiesiog pasisekė būti prieš vartus, kai jie smūgiuodavo ar atlikdavo aštrius perdavimus. Buvau reikiamu laiku reikiamoje vietoje“, – teigė finalo herojus. Puolėjas dar pridūrė, kad tai buvo apskritai jo pirmas rimtas „hat-trick“ karjeroje. „Paskutinį kartą tiek įmušiau paauglystėje. Taip nesu pasižymėjęs net jaunimo lygose. Nebuvau labai geras žaidėjas. Net nežinau, ką treneris įžvelgė manyje“, – stebėjosi jis.

Iš tiesų 178 cm ir 82 kg svorio J. Lukoševičius ledo ritulio aikštėje savo fiziniais duomenimis didelio įspūdžio nedaro ir yra vienas smulkesnių žaidėjų, bet tai jis su kaupu kompensuoja kitais privalumais. „Jo darbo etika ir agresyvumas tiek ginantis, tiek puolant daro jį 60 metrų ūgio ledo ritulininku. Praėjusį sezoną aš jo nieku gyvu nebūčiau leidęs žaisti esant vieno įvarčio skirtumui ir likus 5 min., tačiau jis padarė tokią pažangą, kad dabar aikštėje yra visą laiką“, – savo auklėtinį gyrė J. Montgomery.

Daugiau sporto 15 psl.

G.Padegimas: atsigrežti į praeitį

Istorinė atmintis teatro kūrėją skatina ieškoti paralelių su dabartiniu Lietuvos gyvenimu

Teatro intelektualai, dramaturgijos elitas ir net kelių kartų eiliniai teatro mylėtojai prisimena išskirtinius vieno ryškiausių režisierių Gyčio Bernardo Padegimo spektaklius, kurių jis per visą savo turtingą kūrybinę karjerą yra sukūręs net 106. Tai vienas vakarietiškiųjų Lietuvos teatro kūrėjų, pirmasis pradėjęs statyti spektaklius užsienio teatruose, bendradarbiauti su užsienio menininkais. Ryškūs Gyčio Bernardo Padegimo scenos pastatymai ir unikalūs gebėjimas visaverčiai atskleisti aktoriaus talentą išgarsino ne vieną jauną kūrėją. Neabejingas lietuviškai dramaturgijai, Lietuvos istorijai, Gytis Padegimas tarsį pradėjo naują savo kūrybos etapą, bandydamas pažadinti istorinę ir literatūrinę atmintį apie iškilus mūsų praeities veikėjus. Vienas ryškiausių – paties režisieriaus parašyta ir pastatyta pjesė „Alksniškės” – apie mūsų Nepriklausomos Lietuvos prezidentą Kazį Grinių.

Pastarųjų dešimtmečių Jūsų kūryboje atsirado nemažai istorinių naratyvų, politinių atspalvių. Spektakliai „Karalienė Luizė”, „J.A.H”, „Alksniškės” – tai kūriniai, kur režisierius G. B. Padegimas atsakingai gręžiasi į istorines asmenybes ir savo kūryboje labai tiksliai naudoja išlikusius jų dokumentinius tekstus. Ar tam turi įtakos šių dienų Lietuvos valstybingumo ir demokratijos procesų krizė, ar tai laikas, kai būtent menininkas turi tarti tą garsų žodį, kad apsileidusio pasaulio aplinkoje būtų išgirstas ir taptų tikrosios šviesos skleidėju?

Esu tolimas nuo minties, kad mano dokumentinės pjesės Kauno dramos teatro scenoje „J.A.H”, Kauno kameriniame teatre „Alksniškės” ar Arvydo Juozaičio „Karalienė Luizė”, mano pastatyta ir žiūrovų iš visos Lietuvos gausiai lankoma Klaipėdos dramos teatre, yra tobuli kūriniai, tačiau jau ne kartą teko įsitikinti, kad daugybei žiūrovų jie sukėlė susidomėjimą atskleistomis asmenybėmis, laikmečiu, paskatino ieškoti paralelių su dabartiniu Lietuvos gyvenimu.

Lietuvos akademinės aplinkos elitas, intelektualai susirūpinę dėl jaunosios kartos švietimo spragų, dėl paviršutiniško požiūrio į istorijos raidą, praeitį, politinius įvykius ir istorinius lyderius. Antra vertus, vis dar trūksta literatūros kūrinių, filmų, teatro pastatymų, kurie pelnytai įamžintų mūsų istorinę atmintį. Ar ne dėl šių priežasčių Jūsų kūrybinėje biografijoje atsirado faktas – pjesė „Alksniškės”, kurios pagrindinis herojus – demokratijos ir tvirto valstybingumo pavyzdys – prieškario Lietuvos prezidentas Kazys Grinius?

Ruošiausi rašyti monografiją apie mūsų teatro pradininką režisierių Juozą Vaičkų, tačiau nejučia mano mintis užvaldė teatro steigimo metu ministru pirmininku buvusio Kazio Griniaus įvairiapusę asmenybę. Nedavė ramybės mintis, kad šis pasišventėlis mūsų valstybei ir jos žmonėms, užuot buvęs pagerbtas už milžiniškus nuopelnus 60-mečio proga, savo jubiliejaus dieną dvidešimt valandų buvo terorizuojamas ir verčiamas atsisakyti teisėtai užimamo Prezidento posto. Netekęs šio posto jis nepalūžo, niekada niekam nekeršijo, išlaikė orumą ir toliau dirbo, Tautinės giesmės žodžiais tariant „žmonių gėrybei”, o Holokausto metais turėjo pilietinės drąsos kartu su buvusiais ministrais M. Krupavičiumi ir J. Aleksa parašyti nacių valdžiai memorandumą, reikalaujantį nutraukti šalyje neteisėtus veiksmus, taip pat ir Lietuvos piliečių žydų naikinimą. Stebina, kad dr. Kaziui Griniui ir Kristinai Grinienei už žydų gelbėjimą karo metais tik praejusiais metais buvo suteikti Pasaulio teisuolių vardai. Neteko girdėti, kad kokios nors Europos šalies tokio rango veikėjai būtų pakėlę balsą prieš nacių piktadarybes. Net pats popiežius tylėjo. Apie Grinių, jo gyvenimą ir darbą Lietuvoje, Šiaurės Kaukaze, Prancūzijoje, Vokietijoje, JAV būtų galima kurti ilgiausius serialus.

Gytis Padegimas – vienas ryškiausių Lietuvos teatro režisierių.

Kiek laiko praleidote archyvuose ir koks tai buvo pasirošimas, tiksliai atpasakojant kai kuriuos K. Griniaus biografijos faktus. Spėju, nuveikėte titanišką darbą ir per pjesės veikėjų dialogus. Jums labai sėkmingai pavyko atskleisti įdomiausią Lietuvos istorijos laikotarpį, kuris vis verčia susimąstyti, kokia būtų Lietuvos ateitis, jei demokratija ir valstybingumas būtų gyvavę? Ar Jus kaip kūrėją nustebino kažkurie iki šiol nepažinti to laikmečio faktai, susiję su Prezidento asmeniu?

Mano archyvai – tai mano vaikystė ir jaunystė. Vaikystėje, kai atsidurdavau senelių Padegimų vienkiamyje nuošaliame Dubravų kaime Dzūkijoje, viena mėgstamiausių vietų, kur praleisdavau daugybę laiko, buvo namo palėpė. Ten mane viliodavo močiutės brolio, jauno karininko, žuvusio urano kasyklose, Vlado Bražinsko biblioteka. Jaunas vaikiną iš Dzūkijos glūdumos, bestudijuodamas karo mokykloje Kaune, gyvai domėjosi savo meto politiniu bei meniniu gyvenimu, prenumeravo įvairius, tarp jų – ir literatūrinius žurnalus. Dienų dienom aš pasinerdavau į Nepriklausomos Lietuvos realybę taip, kaip dabar jauni žmonės pasineria į virtualybę. Prieškario Kaunas, jo politikai, menininkai, svarbūs įvy-

kiai ir kasdienis to meto gyvenimas man tapo artimas ir pažįstamas. Čia dar reiktų pridėti ir Lietuviškosios enciklopedijos tomus, kuriuos buvo įsigijęs senelio dėdė, iš Amerikos sugrįžęs, apsigyvenęs senelių šeimoje ir visų vadintas Amerikonu. Penktasis tomas buvo išplėšytas, nes, kaip pasakojama, per karą vokiečių kareiviai buvo jį išsitempę į tualetą ir panaudojo gamtiniais tikslams.

Tik praėjus daugybei metų suvokiau, kad besimokant Kauno „Aušros” gimnazijoje (tada Komjaunimo vidurinė mokykla) sovietmečiu mums dar dėstė tie patys mokytojai, kurie mokė šios mokyklos mokinius Voldemarą Adamkavičių (Lietuvos Prezidentą Valdą Adamkų), Vytautą ir Gabrielių Landsbergius, Liūtą Grinių ir daugelį kitų, Lietuvai nusipelnusių žmonių. Berenkant medžiagą spektakliui apie Prezidentą Kazį Grinių, nustebino ir sujaudino M. Tamošaičio knygoje „Kazys Grinius ir jo bendražygiai Lietuvos politiniame gyvenime 1926–1940” aptikta nuotrauka, kurioje šalia žymių tarpukario veikėjų Mykolo Šleževičiaus ir Felicijos Bortkevičienės sėdi jauna „Rimties” korporantė Eugenija Gineitienė. Ir tada supratau, kad ši, iš pažiūros šalta ir oficiali lituanistė, kurios mokytoja kažkada buvo Salomėja Nėris, dėstydamą lietuvių kalbą bei būdama mūsų klasės auklėtoja nuo penktos klasės iki mokyklos baigimo, liko ištikima savo jaunystės pažiūroms visą likusį gyvenimą. Mes niekada nerąšėme jokio „raudono” rašinio, per jokią auklėjimo valandėlę auklėtoja niekada net neužsiminė apie kokias nors komunistines vertybes. Žinoma, ji neskleidė tiesiogiai ir antisovietinės propagandos, tačiau tos vertybės, kurias ji akcentavo literatūroje ir apie kurias kalbėjo su mumis auklėjimo valandėlėse, anaipol nebuvo tos pačios, kurias skleidė sovietinė propaganda...

Net neabejoju, kad šio laikraščio skaitytojai, tiek senosios, tiek naujosios lietuvių išeivių kartos atstovai, vieni dar galbūt gyvai prisimena, kiti jau tik iš rašytinių istorijos šaltinių žino apie mūsų prezidentą Kazį Grinių. Jūs priklausote tai grupei žmonių, kurie taip pat gali didžiulius gyvais prisiminimais ir pasakojimais apie trečiąją Lietuvos Prezidentą Kazį Grinių. Kokie tai ryšiai ir kaip tai Jums padėjo, kuriant tikslų prezidento portretą pjesėje „Alksniškės”?

Likimas man lėmė bendrauti ne tik su seneliais, paprastais lietuviais, jų draugais ir kaimynais, kurie gyveno savo gyvenimus, labai mažai ką turinčius bendra su Sovietų Lietuva, bet ir su iškiliais Nepriklausomos Lietuvos žmonėmis. Daug apie to meto gyvenimą sužinojau iš buvusio pašto viršininko J. Ragausko, ilgamečio gydytojo Vytauto Juškaus. Teko netgi klausytis keleto jo pokalbių su jo draugu Gabrielium Landsbergiu-Žemkalniu. Stiprų priešnuodį sovietiniam melui man, kaip ir daugeliui kitų mano kartos žmonių, savo sarkastiškomis įžvalgomis

G. Padegimo spektaklyje „Alksniškės” atgyja iškil Lietuvos prieškario asmenybė – Kazys Grinius.

ir supažindinimu su draudžiama literatūra, iškiepijo neužmirštamasis poetas ir vertėjas Vaclovas Šiugždinis. Tik pradėjęs kūrybinį kelią teatre stačiau paskutiniąsias Juozo Grušo pjeses, nemažai su juo pačiu bendravau.

Mano tėtis, profesorius Bernardas Padegimas, studijavo Kauno medicinos institute, kur jo mokytoju, o vėliau ir kolega buvo akademikas Vladas Lašas, Prezidento Griniaus artimas draugas bei bendražygis. Jau vaikystėje tėtis namuose perpasakodavo iš savo Mokytojo girdėtas istorijas, kaip Prezidentas be jokios apsaugos vaikšto po Laisvės alėją, kalbasi su žmonėmis ir pan. Šios istorijos man darė stiprų įspūdį, o dabar vertė domėtis šia tauria, bet palyginus mažai žinoma asmenybe.

Kokio amžiaus žiūrovai labiausiai eina žiūrėti Jūsų šio sceninio pastatymo? Ar jauti jaunų žmonių susidomėjimas šiuo Lietuvos laikotarpiu? Ar viltingai galima priešpatayti žiūrovų pagyvėjusį domėjimąsi istorijos praeitimi prieš pesimistinius pareiškimus, neva esame sparčiausiai Europos Bendrijoje nykstanti tauta su savo istorine praeitimi, kalba ir etnine kultūra?

Džiugu, kad mano kuklus bandymas prisiliesti prie mūsų tautos didžio žmogaus gyvenimo ir minčių pjesėje „Alksniškės” susilaukė publikos dėmesio. Visi iki šiol Kauno kameriniame teatre įvykę spektakliai buvo „pilni”. Kita vertus, manau, kad K. Griniaus asmenybė galėjo būti ikūnyta Nacionalinio dramos teatro scenoje, juolab, kad spektaklyje vaidina ir šio teatro aktoriai. Kauno žiniasklaidoje pasirodė plačiai spektaklio kūrimo procesą bei patį spektaklį analizuojančios medžiagos. Vėlgi turbūt simp-tomiška, kad spektaklis nesudomino „Vilniaus Lietuvos” teatrologų – nė viename Vilniuje leidžiamame kultūros leidinyje nepasirodė spektaklio recenzija. Kažkada jų dėmesio nesulaukė ir Kauno valstybinio dramos teatro spektaklis „J.A.H”, nors entuziastingų šio spektaklio gerbėjų netrūko.

Juk šiais postmodernizmo laikais globalizacijos procesai diktuoja visiškai kitokias meno madas. Drįsčiau teigti – didelė visuomenės dalis yra paveiki dekadanso nuotakoms. Ar ne todėl kitas Jūsų kūrinys apie dar vieną iškilią literatūros asmenybę, profesorių Juozapą Albiną Herbačiauską, spektaklis „J.A.H” dėl šių ar kitokių intelektualiai nesuvokiamų priežasčių teatro reperture išbuvo neilgą laiką?

Ir dabar netrūksta klausiančių, kodėl šio spektaklio nėra. Keista, kad, viena vertus, vis kalbama apie patriotizmą, savo šalies istorijos bei iškilių jos asmenybių priminimą bei tyrimą, bet kai tokie kūriniai po didelių pastangų pasirodo teatro scenoje, jie ignoruojami, sutelkiant dėmesį į kokios nors vienadienės, iš Vakarų ar Rytų atėjusios eilinės „pornuchos” pastatymą.

Iš tiesų literatūros ir istorijos gerbėjai turėtų būti Jums dėkingi už pjesę ir spektaklį „J.A.H”, už galimybę vėl prisiminti XX amžiaus pradžioje gyvenusį rašytoją, esėistą, modernios literatūros pradininką, profesorių Juozapą Albiną Herbačiauską. Sakytčiau, tai vienas įdomesnių, bet nepelnytai į atminties paraštes nustumtų ir amžininkų prieštaringai vertintų kūrėjų. Kodėl nusprendėte imtis plunksnos ir rašyti pjesę, o vėliau ją statyti?

Juozapas Albinas Herbačiauskas yra viena iš tų daugelio mūsų kultūros asmenybių, kuri per karus, politines pervartas tarsi nugrimzdo į nežinią, nes „nevedė tautos”, neatitiko jokios partijos ideologinių pažiūrų, nei jokios žmonių grupės gyvensenos. Pagal rusų

poeto Maksimiliano Vološino eilutes, „vienas tarp priešiškų kariaunų, ne jų, ne mūsų, niekieno – jis balsas iš tikrų šaltinių ir šauksmas ateities”. Lenkijoje laikytas „litvomanu”, o Lietuvoje – „polonofilu”, jis jau prieš 100 metų suprato tai, ko daugelis iš mūsų nesu-prantame ir šiandien – „Be laisvos Lenkijos nebus laisvos Lietuvos, be laisvos Lietuvos nebus laisvos Lenkijos”. J. A. Herbačiauskas, amžininkų dažnai nesuprastas ir atstumtas, turėjo pranašiskų galių, ir kai aš prieš keletą metų Seime per iškilmingą posėdį, skirtą Kovo 11-ajai, pasakiau kalbą, sukonstruotą iš J. A. Herbačiausko įžvalgų ir pasisakymų, paaiškėjo, kad kiekviena iš tų minčių yra nepaprastai aktuali šiandieninei Lietuvai. Liūdna, kad mes labai mažai mokomės iš savo istorijos ir todėl dažnai lipame ant to paties grėblio. Visai neseniai viešint Krokuvoje turėjau didžiulį džiaugsmą apsilankyti kavinėje „Pas Michaliką”, kurioje daugiau nei prieš 100 metų gimė kabaretas „Žaliasis balionėlis” ir kuriame vyko pusė mano „J.A.H” veiksmo. Su draugais tikrąja to žodžio prasme panirome į kitą, jau praėjusį ir kartu taip nuostabiai išsaugotą pasaulį. Po džiaugsmo užplūdo liūdesys, kad mes neturim nieko panašaus nei Kaune, nei Vilniuje – nei Konrado kavinės, nei „Metropolio”, nei „Versalio”, o tik banalius, unifikuotus kavinių, parduotuvių tinklus. Dar liūdniau, kad visus tuos nepakartojamus interjerus ir juose buvusius meno kūrinius sunaikino ne karai, ne okupantai ir net ne laikas, o mūsų tėvynainiai iš godumo ir kvailumo visiška neseniai, o visuomenė bei valdžia savo abejingumu tą vandališką paveldo naikinimą tik skatino.

Mintijate apie „Alksniškį” tęsinį? Ar galite apie tai jau dabar papasakoti?

Nuo vaikystės gyvenau Kauno centre, čia lankiau darželį ir mokyklą. Ta nuostabi tarpukario architektūra, nenutrinama Laikinosios sostinės aura supo mane tada, supa ir dabar, nors ir su daugybe praradimų. Didžiujuojuosi, kad Kaunas bus Europos kultūros sostinė, o iki to laiko mes turime penkerius metus, per kuriuos galime prisiminti ne tik Valstybės šimtmetį, bet ir daug kitų (pvz., Teatro įsteigimo šimtmetį) mūsų kultūrai svarbių įvykių, kurie dėjo pamatus nepriklausomai valstybei ir kurių reikšmė dabartiniam mūsų gyvenimui labai svarbi. Būdamas kartu su kolegomis vienu iš Kauno, Europos kultūros sostinės, ambasadorių, darysiu viską, kad tas Laikinosios sostinės dėmuo šiame procese būtų kuo aktyviau aktualizuojamas tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Mane dabar masina 1918–1922 metų laikotarpis, kai sugrižę iš įvairiausių kraštų į Kauną menininkai, mokslininkai, politikai steigė ne tik Steigiamąjį seimą, bet ir visą dvasinę bei materialinę Nepriklausomos Lietuvos infrastruktūrą. Pjesė vadintųsi „Lemenkudra”, t.y., Lietuvos meno kūrėjų draugija, ir su didele humoro doze pasakotų apie tų dienų žmonių herojiškus darbus bei nuotykius, atliktus vaikstant mediniais miesto šaligatviais, dar vis važinėjant konke ir renkantis „Božegraikoje” ar „Vilkolakyje”. Yra vilties, kad šie fantasmagoriški nuotyčiai gali atgimti netgi Kauno valstybinio dramos teatro scenoje.

Dėkoju už pokalbį ir linkiu Jums kūrybinės sėkmės.

**Kalbėjosi
Rasa Sėjonaitė**

Išeiviai Kaunui gražina burmistrą

Atkelta iš 7 psl.

Apklausoje iš viso dalyvavo 2 tūkst. žmonių, jie galėjo siūlyti ir kitas miesto vietas.

„Kitos vietos, kaip Rotušės aikštė, ir neįsivaizdavau. Juk Rotušėje jis dirbo, čia yra jo kabinetas, labai svarbu ir tai, kad toje vietoje, kur iškils skulptūra, bet kuris turistas fotografuodamasis šalia paminklo atsistos Rotušės fone, ir tai visada bus puiki reklama Kaunui”, – sakė skulptorius.

Pamačiusi K.Balčiūno sukurto paminklo maketo fotografiją labai džiaugėsi ir jo dukra. „Prisimenu mūsų namuose kabojusį mūsų tėvelio portretą, kurį 10 metų burmistravimo proga nutapė dailininkas Petras Kalpokas. Portreto fone buvo matyti gražioji Kauno rotušė, vadinama Baltąja gulbe. Ir tas pats kasdienis rudas tėvelio švarkas, ir tas nuo tėvelio neatskiriamas autentiškas portfelis (aš jį išlaikiau per visas klajones ir negandas ir 2008 metais padovanojau Signatarų namų muziejui), ir tas kasdienis skubėjimas iš namų per Rotušės aikštę į nepabaigiamus posėdžius, ir tipiška veido išraiška – viskas tikra, tarsi atsivertų gyva praeities Kauno būtis”, – rašo R. Vileišytė-Bagdonienė minėtame savo laiške.

Portfelio istorija

K. Balčiūnas šypsosi prisiminęs, kad iš pradžių jis dar nežinojo visos portfelio istorijos, tiesiog išvaizdavo burmistrą su juo. Ir tik paskui sužinojo, kad tas portfelis tikrai buvo ir jis išlikęs, o šiame portfelėje burmistras neretai į darbą Rotušėje nusinešdavo sumuštinį. Tokie buvo laikai, ir pati R. Vileišytė-Bagdonienė prisimena, jog gausi jų šeima, gyvenusi Kalnų gatvės 24 name kurį laiką ir be tėvo algos apsieidavo – dėl to niekas neverkdavo ar nesiskųsdavo.

„Aš tvirtai tikiu, kad viskas bus gerai ir Valstybės dieną, liepos 6-ąją paminklas J. Vileišiui prie Kauno Rotušės bus atidengtas. Ši data pasirinkta dar ir todėl, kad tuo metu bus ką tik pasibaigusios dešimtosios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, kurios vyks Kaune. Jose dalyvaus apie 800 sportininkų iš Jungtinių Amerikos Valstijų, tarp kurių bus daug Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos (ŠALFAS) narių. Šios sąjungos nariai

savo lėšomis pagal galimybes taip pat prisidėjo prie paminklo J.Vileišiui sukūrimo ir pastatymo Kaune. Tikiu, kad paminklo statybą parems ne tik buvę kauniečiai, nes J.Vileišis buvo ne tik puikus burmistras, bet ir Vasario 16-osios akto signataras. Iš viso žaidynėse laukiama beveik 4000 dalyvių iš visų penkių žemynų, 29 šalių sportininkai varžysis 20 sporto rungčių”, – sakė A. Paliulis.

A. Paliuliui liepos mėnuo taip pat ypatingas – liepos 5-ąją Prancūzijos ambasadoje Vilniuje A. Paliulio žmonai, buvusiai aktorei, kultūros veikėjai Karolinai Masiulytei-Paliulienei už ypatingus nuopelnus bus įteiktas šios šalies garbės legiono ordinas ir ordino kavaliariaus „Chevalier de la legion d'honneur” vardas. (pokalbis su ja šių metų sausį buvo spausdintas „Drauge”).

Kviečia prisidėti prie paminklo pastatymo

Paminklas iš bronzos 1200 laipsnių Celsijaus temperatūroje bus liejamas Vokietijoje, netoli Stuttgart esančiame Süßen mieste. Jame yra pati didžiausia ir geriausiai Europoje žinoma Strassacker metalo liejykla, 1919 metais įkurta Ernst Strassacker ir dabar vadovaujama jo proanūkės Edith. Pats K.Balčiūnas ją ten nuveš, pats kontroliuos darbus ir po dviejų mėnesių parsiveis atgal. Tai sumažins visas išlaidas, tačiau jos vis tiek bus pakankamai didelės, tad paminklo statybos iniciatoriai kreipiasi į visus geros valios žmones ir prašo bent kuklia auka paremti šią idėją, pinigus pervedant į asociacijos „Vileišių fondas” sąskaitą Nordea banke Nr. LT942140030003898325. Šiam fondui vadovauja J.Vileišio proanūkis Gediminas Tursa, taip pat daug prisidedantis prie paminklo sukūrimo ir J. Vileišio atminimo įamžinimo.

„Aš patsai ir mano amžiaus žmonės galime jaustis be galo laimingi, kad mums teko pragyventi tie ilgi pasikeitimo etapai, po kurių iš užmaršties, pavergtos ir niekinamos tautos išaugome sau žmonėmis su drąsia pretenzija reikštis šiame pasaulyje ir tarti lygiai su kitais savo žodį kaip laisvi su laisvaisiais. Ir mes judinome žemę!”, – taip 1932 metais „Lietuvos žiniose” išspausdintuose atsiminimuose rašė ilgametis Kauno burmistras. Dabar jis grįžta į miestą, kuriuo taip rūpinosi ir kuriam tiek daug davė.

J. Vileišio skulptūra bus pastatyta Rotušės aikštėje. Atrodys, kad burmistras kartu su kauniečiais kasdien eina į darbą.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

„DRAUGO“

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Tėsininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokatė
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir
Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose
—

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodellllc.com

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2017 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2017m.

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DRAUGAS • 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete
be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį

„Surašymo“ Nr. 69 atsakymas

Pažymėtuose langeliuose: **BILIARDAS.**

„Draugo“ kryžiažodį **„Surašymas“ Nr. 69**

Išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Roma Mickutė, Westmont, IL

Juozas Orentas, Forest Park, IL

Sudoku Nr. 115 išsprendė:

Martin Taoras

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:

„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589

arba el. paštu – **redakcija@draugas.org** ir **faksu: 773-585-8284.**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos 708-907-3000

Sekite savo siuntas: **AtlanticExpressCorp.com/tracking**

Centrinio ofiso adresas **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave., Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

ĮVAIRŪS

- Vyras ieško darbo, gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 708-369-8592.
- Vyras, turintis ilgametę senelių priežiūros darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Tel. 708-897-6936.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Tel. 630-640-3516.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Kalba angliškai, nevairuoja. Tel. 872-218-0098
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559.
- Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu ar su grįžimu. Ilgametė patirtis. Tel. 708-299-6417.
- Moteris ieško senelių priežiūros darbo savaitgaliais. Vairuoja, kalba lietuviškai, rusiškai. Anglų kalba buitinė. Tel. 312-937-1636.

SIŪLO DARBĄ

„Gintaro“ vasarvietė Union Pier, MI, vasaros sezonui ieško vyro ūkio darbams. Apgyvendiname. Darbą pradėti kuo greičiau.

Tel. 269-469-3298

Reikalingi CDL vairuotojai ir vilkikų savininkai. Siūlome trumpų ir ilgų distancijų darbą. Kompanija iš Willowbrook, IL. Skambinti/rašyti tel. **708-890-0414.**

Our company expanding and we are looking for new colleagues to be part of **Lloyd Agencies** with immediate availability to hire. **Available positions: management, assistant positions and customer service.** No experience necessary, we will train you. **Call 773-972-8800.**

SKELBIMAI

773-585-9500

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

REAL ESTATE

FIRST RATE REAL ESTATE
4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com
Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

PERSPEKTYVUS namų, butų, žemės, verslo, investicijų **PIRKIMAS, PARDAVIMAS, FINANSAVIMAS, PERFINANSAVIMAS** ir **NUOMA**

Rasa Mitkus
Nekilnojamojo turto ir paskolų brokerė

630-202-6867 rmitkus@yahoo.com
103 Ogden Ave, Clarendon Hills, IL 60514
homemaxrealtors.com

Villa Park (tarp Lombard ir Elmhurst) nuosavo namo pusrūsyje išnuomojamas nedidelis butas. Tel. pasiteirauti **630-205-5489**

Priimtume gyventi vyresnio amžiaus žmogų Lemont, IL savo namuose, lietuviškoje aplinkoje.
Tel. 708-981-6146

WWW.DRAUGAS.ORG

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

Advance translations, Inc.
NOTARIZUOTI VERTIMAI • ĮGALIOJIMAI • MIGRACINIŲ FORMŲ PILDYMAS • VERTĖJO PASLAUGOS

Jurgita LaFortune
Vertėja

119 E. Ogden Ave.,
Suite # 210B
Hinsdale, IL 60521
Tel. 630-400-2995 Faks. 630-756-4161
info@advancetrans.net
www.AdvanceTrans.net

PERKA

PERKAME:

- ♦ GINTARĄ IR GINTARO DIRBINIUS
- ♦ RAUDONO KORALO DIRBINIUS
- ♦ AUKSO IR SIDABRO JUVELYRINIUS DIRBINIUS
- ♦ MONETAS, ORDINUS IR MEDALIUS
- ♦ PAVEIKSLUS IR SKULPTŪRAS
- ♦ ANTIKVARINIUS DAIKTUS:
- ♦ įvairius laikrodžius
- ♦ radijas
- ♦ rankines siuvimo mašinas
- ♦ sidabrinius stalo įrankius
- ♦ šviestuvus
- ♦ ikonas, žvakides, kardus, špagas, durklus
- ♦ portsigarus

Ir kitus senovinius daiktus.
Atvykstame į namus,
tel. 708-603-5494

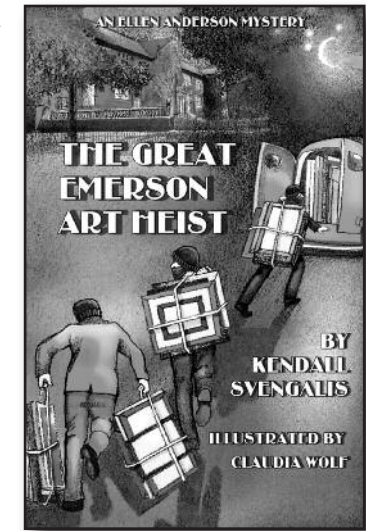
K. Svengalio romane – ir lietuviška linija

Šiandien, šeštadienį, 2 val. po pietų Balzeko lietuvių kultūros muziejuje bus pristatoma nauja lietuvių kilmės amerikiečio rašytojo Kendall Svengalis (Zvingilas) knyga „The Great Emersom Art Heist“). Susitikime dalyvausiantis autorius susirinkusiems pasakos apie romano kūrimą, skaitys ištraukas, dalins autografus.

K Svengalis savo romaną dedikuoja Indiana Valstijoje Gary miesto mokyklose Emerson ir Froebel dirbusių pedagogų ir personalo, taip pat milijonams komunistinės tironijos ir Antrojo pasaulinio karo aukų, tarp jų ir lietuvių atminimui.

Knygoje pasakojama apie 17-metę švedų kilmės amerikietę detektyvę Ellen Anderson. 1942 metais Connecticutovalstijoje esančiame gimtajame Stratford mieste išnarpliojusi šnipinėjimo bylą (apie tai autorius pasakoja ankstesniame savo romane „Conspiracy on the Housatonic“), mergina lydi savo tėvą į Gary miestą Indiana Valstijoje. Jis čia vyksta dirbti pagal terminuotą sutartį į metalurgijos gamyklą.

Keliaudama traukiniu, vykstančiu iš New York Didžiosios centrinės stoties, Ellen vagone atsitiktinai susipažįsta su jauna rusaite Natalia Boroskova, kurios tėvai tapo Stalino represijų aukomis, o jai pačiai pavyko pabėgti nuo tokio paties likimo. Tačiau merginą vis dar persekioja sovietų agentai. Juos domina Natalijos turimi slapti dokumentai, galintys padėti atskleisti slaptą sovietų šnipų tinklą visame pasaulyje.

Kendall Svengalis (Zvingilas)

Traukinyje paaiškėja, kad Natalia taip pat važiuoja į Gary, kur tikisi surasti savo dėdę Stanislaus, buvusį Rusijos baltagvardiečių karininką, dabar dirbantį viename iš šio miesto fabriku. Naujos pažįstamos greitai susidraugauja, bet kartu įsipainioja į dramatiškus įvykius, keliančius grėsmę šalies nacionaliniam saugumui.

Atvykusios į Gary, Ellen ir Natalia pradeda mokytis skirtingose – Emerson ir Froebel vidurinėse mokyklose. Ellen sužino, kad naktį kažkas pavogė jos mokykloje buvusią nuostabią meno kūrinių kolekciją. Mergina imasi tirti šį nusikaltimą...

Tarp Natalios dėdės draugų yra lietuvių kilmės patriotas Paul Baukas, antikomunistas, turintis tikslą kenkti sovietiniams šnipams, veikiantiems Jungtinėse valstijose. Romane ne kartą minima Lietuva, su ja susiję įvykiai ir vietos: masinės deportacijos į Sibirą, kur buvo išsiųsti tūkstančiai lietuvių, Čikagoje leidžiamas laikraštis „Draugas“, Gary mieste esanti Šv. Kazimiero (St. Casimir's) bažnyčia. Skaitytojai romane ras ne vieną lietuvišką pavardę, pvz., Madeleine Avietenaite, tėvas Stasys Yla...

Romanas „The Great Emerson Art Heist“ tarsi sutalpina savyje tris vertingus sluoksnius. Pirmasis – tai įdomiai papasakota intriguojanti šnipinėjimo istorija, susieta su Antrojo pasaulinio karo atgarsiais Amerikos miestuose Gary ir Čikagoje. Be to, tai ir mokomąją reikšmę turintis kūrinys. K. Svengalis šiame savo romane panaudojo 2,143 SAT (koledžų studentams skirtą standartizuoto teksto) žodžių, kurie bendrame tekste išsiskiria patamsintu šriftu. O knygos gale yra šių žodžių aiškinamasis žodynėlis. Ir dar: romaną iliustruoja per 200 kruopščiai atrinktų nuotraukų, atvirukų, žemėlapių, ir pieštų iliustracijų, nukeliančių į tą Gary miesto laikotarpį, kuriame rutuliojasi knygos pasakojimo veiksmas.

Parengė
Virginija Petrauskienė

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
tel: 773-585-9500
www.draugofondas.org

Sėkmingas Draugo fondo pavasario vajas tęsiasi

Kaip žydinčio pavasario gamtos nepajėgia nugalėti šalti šiaurės vėjai, – mat prieš saulę šildosi krokai, narcizai ir kiti, taip mieli akiai pavasariniai žiedai, – taip pasaulio negandos negali užgožti lietuvių prisirišimo prie savo kultūros, o „Draugo“ ištikimųjų aukotojų – prie savo nuolatinio palydovo – lietuviško laikraščio. Tai rodo sėkmingas Draugo fondo pavasario vajas, džiugindamas kiekvieną savo laikraštį mylintį skaitytoją, o tuo labiau – kiekvieną Draugo fondo narį.

Besidžiaugdami žydinčiomis gėlėmis ir atbudusia gamta bei siela, pradžiuginkime pavasario įnašu Draugo fondą tie, kurie dar to padaryti nespėjo. Prateškime šį sėkmingą pavasario vają. Mūsų laikraščio sėkmei labai reikalingas mūsų visų dalyvavimas. Ir nebūtinai stambiais sumomis. Net nedidelis Fondo nario įnašas parodo dėmesį lietuviškai spaudai.

Ne kartą šioje skiltyje buvo rašoma, kad tik Draugo fondo dėka išsilaiko „Draugo“ laikraštis, kuris lietuviškoms mokykloms ir labdaros organizacijoms reikalingas ne mažiau, kaip prieš 50 ar 10 metų. Visi suprantame, kad mažėjant senųjų skaitytojų, kuriuos išlydime į amžinuosius pavasarius, „Draugo“ leidyba patiria nemažą deficitą, tad jo padengimui reikalinga nuolatinė Draugo fondo parama. Šiais metais Draugo fondas laikraščio leidybą jau parėmė 15,000 dol., o dar tik metų pradžia...

Ligšioliniai 2 milijonų 380 tūkstančių dolerių išmokėjimai „Draugo“ leidybai buvo įmanomi tik ištikimų ir dosnių laikraščio skaitytojų ir aukotojų dėka.

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja „Draugo“ skaitytojams, kurie nuolat ir gausiai rėmė ir teberemia laikraštį savo aukomis.

Nepamirškime savo testamentuose įrašyti Draugo fondo vardo.

Tegu šis pavasaris atneša mums visiems stiprios sveikatos ir gerų žinių „Draugo“ puslapiuose.

Aukas siųsti DRAUGAS FOUNDATION 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Aukos nurašomos nuo fed. mokesčio ID 36-3916303.

Marija Remienė
DF tarybos pirmininkė

DF pavasario vajaus įnašai

Su 1,000 dolerių: Donatas Januta, garbės narys , iš viso 25,600 dol., Oakland, CA Aldona Šmulskšienė, garbės narė , iš viso 8,050 dol., Chicago, IL Aldona Lipskienė, garbės narė , iš viso 2,750 dol., Wood Dale, IL	bės nariai , iš viso 1,175 dol., Silver Springs, MD Raimondas ir Alma Vilkas-Stockus, iš viso 975 dol., La Canada, CA Kęstutis ir Birutė Tautvydai, iš viso 850 dol., Greenbank, WA Aldona Kudirkienė, iš viso 100 dol., LaCrescenda, CA Antanas Bacevičius, iš viso 75 dol., Avon Lake, OH Dalia Šaulytė, iš viso 515 dol., Chicago, IL
Su 300 ir 200 dolerių: Antanas ir Vida Gilvydžiai, iš viso 800 dol., Homer Glen, IL Aldona Zailskaitė, iš viso 500 dol., La Grange, IL	
Su 100 dolerių: Marytė Vizgirdienė, garbės narė , iš viso 3,900 dol., Putnam, IL Stasys ir Dalia Strasai, garbės nariai , iš viso 3,800 dol., Ann Arbor, MI Aleksas ir dr. Danguolė Vitkai, garbės nariai , iš viso 3,500 dol., Palos Heights, IL Antanas ir Dalilė Polikaičiai, garbės nariai , iš viso 3,030 dol., Westlake Village, CA Birutė Prasauskienė, garbės narė , iš viso 2,200 dol., Lomita, CA Irena Raulinaitienė, garbės narė , iš viso 1,850 dol., Glendale, CA Dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto, garbės narė , iš viso 1,600 dol., Sparkill, NY Arvydas ir Birutė Kliorės, iš viso 570 dol., Pasadena, CA	Su 30-25-20-10 dolerių: Juozas ir Bronė Mikuliai, garbės nariai , iš viso 6,310 dol., Westchester, IL Algimantas ir Teresė Landsbergiai, garbės nariai , iš viso 1,270 dol., Upper Marlboro, MD Dr. Gediminas ir Aldona Griniai, garbės nariai , iš viso 1,075 dol., St. Petersburg Beach, FL Dr. Juozas Kalvaitis, iš viso 780 dol., Chicago, IL Stasys ir Marytė Erlingiai, iš viso 390 dol., Dearborn Heights, MI Edmundas ir Erika Brooks, iš viso 250 dol., Cedar Lake, IN Marija Vygantienė, iš viso 150 dol., Great Neck, NY Ramutė Bergstrom, iš viso 120 dol., Bay Harbor Island, FL Aniceta Giedraitienė, iš viso 95 dol., Wil- lowick, OH Edvardas ir Dalia Bubniai, iš viso 70 dol., Cumberland, RI
Su 50-70-41 dolerių: Henrikas ir Ilona Lauciai, garbės nariai , iš viso 1,390 dol., Union Pier, MI Stanislava Cibas-Kong, garbės narė , iš viso 1,200 dol., Lynbrook, NY Feliksas Rekus, garbės narys , iš viso 1,175 dol., Durham, NC Algimantas ir Virginija Gureckai, gar-	Už aukas Draugo fondas visiems nuoširdžiai dėkoja ir linki gražaus pavasario.

Ypatinga padėka

A. a. STANISLAVA GRITĖNAS savo testamente prisiminė Draugo fondą.
Ona Rakauskienė persiuntė 1,000 dol. palikimo čekį su priedašu,
kad „Draugas“ gyvuotų dar daug metų.
Draugo fondo taryba a. a. Stanislavai linki Dangaus gėrybių Dievo globoje.

Rekordinis komandų skaičius

Primename, kad ČLKL „B“ komandų grupės nugalėtojais tapo ir „Iššūkio“ taurę gan netikėtai laimėjo jaunieji „Jaunimo“ komandos krepšininkai.

Vos aštuntąją vietą po reguliaraus sezono rungtynių iškovojo „Lituanicos“ krepšinio Akademijos auklėtiniai „B“ grupės finale 69:58 palaužė „Lietavos“ krepšininkus. Antrosios pagal pajėgumą ČLKL komandų grupės bronzos medalius iš-

kovojo praėjusio sezono „Iššūkio“ taurę laimėjusi „Lietkabelio“ komanda, kuri rezultatu 50:43 nugalėjo „Stumbrą“ krepšininkus.

Iš viso 14-ajame ČLKL sezone dalyvavo rekordinis skaičius komandų – net 19. ČLKL varžybose kartu su mėgėjais rungtyniavo ir 7 senjorų komandos. Jų grupėje čempionais antrus metus iš eilės tapo „Alytaus“ krepšininkai, kurie finale rezultatu 55:51 nugalėjo „Arkos“ komandą.

ALTL finale žais „Atlantic Express“ ir „Šiauliai“

11-ojo Amerikos lietuvių tinklinio lygos (ALTL) sezono finale balandžio 23 d. (sekmadienį) susitiks „Atlantic Express“ ir „Šiaulių“ tinklininkai. Tituluočiausia ALTL komanda – „Atlantic Express“ net 7 kartus kėlė čempionų taurę, o „Šiaulių“ komandai šis finalas bus pirmasis.

Kelią į finalą „Atlantic Express“ ir „Šiaulių“ komandoms atvėrė pergalė reto grožio pusfinalio rungtynėse, kuriose jos po nepaprastai gražių dvikovų atitinkamai nugalėjo „Gubernijos“ ir „Panevėžio“ tinklininkus. Šios komandos, aikštelėje atidavusios visas jėgas ir pademonstravusios aukšto lygio tinklinį, taip pat buvo vertos žaisti finale, tačiau sėkmė šįkart nusišypsojo varžovams.

„Atlantic Express“ komanda savo amžiną varžovę „Guberniją“ nugalėjo rezultatu 2:1 (18:25, 25:23, 15:13), o „Šiauliai“ tokiu pat rezultatu ir po tokios pat dramatiškos kovos 2:1 (27:25, 24:26, 15:13) palaužė ALTL reguliariojo sezono nugalėtoją – „Panevėžio“ komandą.

Lemiamos rungtynės dėl apdovanojimų vyks balandžio 23 d. (sekmadienį) PLC salėje Lemonte. Nuo 4 val. dėl 5-osios vietos rungtyniaus „Pilėnai“ ir „Nemunas“, 5 val. dėl bronzinių medalių kausis „Panevėžys“ ir „Gubernija“, o 6 val. prasidės finalinės rungtynės dėl 2016/2016 m. sezono ALTL čempionų vardo. Jį bandys užsitikrinti „Atlantic Express“ ir „Šiaulių“ komandos. Kviečiame visus tinklinio mylėtojus atvykti stebėti šių rungtynių.

JANINA MONKUTE - MARKS
MUSEUM * GALLERY

Lithuanian World Center (lower level)
14911 127th St.
Lemont, IL 60439

RECEPTION & PRESENTATION

SUNDAY
May 7th
12:30 -2:00pm

“Where we are & where we’re Going!”

Dalia Minkevičienė-Jazdauskienė- Executive director- Janina Monkute Marks Museum * Gallery- Kedainiai, Lithuania
Paul Marks-Board member- Janina Marks Foundation- Chicago
Executive director, Dalia Minkevičienė-Jazdauskienė will lead a presentation about the Janina Monkute Marks Gallery, located in Kedainiai, Lithuania. The Gallery continues its outreach initiative to present a review of the exceptional Art shows that have been hosted in Lithuania in the past four years.

How have the younger generation of Lithuanians embraced Art?
What are the favored Art mediums and themes that are prevalent among emerging Artist of the region?

Please join us for an enjoyable evening with fellow art lovers, and friends of the Gallery.

Beverages and Appetizers
Rsvp 12345@12345.com
Tel 872-731-2953

A † A

ALGIUI ŽEMAIČIUI

iškeliavus pas Visagalį Viešpatį, žmonai IRENAI Toronte, broliui JUOZUI su šeima Čikagoje, reiškiamo giliausią užuojautą.

Lina ir Rimas Kuliavai
Toronto, Canada

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Žymenį
„Geriausios laidojimo paslaugos“
Southtown suteikė

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS

DAINAVA

2017 m. balandžio 30 d.
sekmadienį 1:30 v.p.p.
Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje
6812 S. Washtenaw Avenue, Chicago, IL

saulėtekis

Balandžio 30 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p.
meno ansamblio „Dainava“ kviečia į pavasarinį koncertą „Saulėtekis“
Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629.
Bilietai 25 dol. (perkant iš anksto), 30 dol. koncerto dieną, jaunimui iki 17 m. – 10 dol.
Bilietus galima įsigyti internetinėje svetainėje www.dainava.us,
lietuviškose parapijose, PLC raštinėje ir Old Vilnius Cafe.
Koncerto metu, apsauga ir automobilių eismu rūpinsis Illinois Homeland Security (IHS)
dalinyis ir Holy Cross Hospital Security. Automobilius bus galima nemokamai statyti
Holy Cross ligoninės garaže.

PAS MUS IR APLINK MUS

New Yorke balandžio 19 d. mirė dailininkė **Vida Krištolaitytė**. Apie laidotuves bus pranešta vėliau.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, balandžio 26 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą. Čia bus rodomas jau šeštas dokumentinis filmas „Psichologinis karas“ iš istorinių filmų ciklo „Lūžis prie Baltijos“.

■ **Balandžio 23 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** kviečiame atvykti į šv. Mišias Jaunimo centre tėvų jėzuitų koplyčioje (5620 S. Claremont Av., Chicago, IL 60636). Šv. Mišias atnašaus kunigas Jaunius Kelpšas. Palaiykime šią gražią, neseniai atgimusią tradiciją – kartą per mėnesį susirinkti pasimelsti jaukioje lietuviškoje šventovėje. Po šv. Mišių – vaišės Jaunimo centro kavinėje. Laukiame visų.

■ **Balandžio 28 d., penktadienį, 6:30 val.** v. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose (307 W 30th Street, New York, NY 10001), vyks Daniaus Glińskiego paskaita

– profesinis pasakojimas apie New Yorko Šv. Patriko katedros restauraciją. Architektas-restauratorius apžvelgs kai kuriuos New Yorko architektūros bruožus, papasakos apie restauracijos subtilybes, susijusias su Šv. Patriko katedra ir kitais New Yorko istoriniais objektais. Įėjimo kaina – auka.

■ **Balandžio 29 d., šeštadienį, 6:30 val.** v. visi kviečiami į tautinių šokių grupės „Rusnė“ 5 metų jubiliejinį koncertą. Jis įvyks 151 N. Lincoln Ave. Mundelein, IL. Pasirodys ir šokių grupės „Grandis“, „Laumė“, „Suktinis“. Reginyje lankysis LR generalinis konsulas Marijus Gudynas bei Waukegano lietuvių bendruomenės atstovai. Daugiau informacijos paskambinus 847-373-1729.

■ **Balandžio 30 d., sekmadienį, 12 val.** p. p. JAV LB Marquette Parko ir apylinkės valdyba kviečia į metinį ataskaitinį susirinkimą, kuris vyks Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Po susirinkimo cepelinų pietūs. Prašome visus gausiai dalyvauti.

PADĖKA

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja kultūrininkei **ALDONAI ŠMULKŠTIENEI**, Chicago, IL, kuri atsiuntė **1,000 dol. auką** Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmečio proga rengiamai knygai ir tokiu būdu įamžino savo a. a. **brolio Vytauto Krikščiūno** atminimą. Aldona Šmulkštienė iš viso jau paaukojo 2,300 dol. šiai ruošiamai knygai.

Spaudos bendradarbis, rėmėjas ir knygos „Lietuviški takai“ autorius **DONATAS JANUTA**, Oakland, CA, atsiuntė **1,000 dol.** ruošiamai knygai „Amerikos lietuvių įnašas į Lietuvos atkūrimo šimtmetį“. Donatas Januta iš viso jau paaukojo 6,000 dol. šiai knygai.

Draugo fondo taryba nuoširdžiai dėkoja už dosnią paramą.
Knygos išleidimu rūpinasi Draugo fondas.

Aukas istorinei knygai prašoma siųsti adresu:

Draugas Foundation
4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

Remkime Draugo fondą
Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629
www.draugofondas.org

www.juventus2017.com
LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL
05.20.2017 - 1.00PM
Shore Cultural Centre
291 E 222nd St Euclid, OH 44123

JUVENTUS
“UŽDEKIM AUKURĄ TĖVYNEI”

Tickets: \$15.00 (25 and under)
\$25.00
juventus2017.eventbrite.com
(216) 486-9023 Virginia Rubinski
cle.svyturys@gmail.com

California Lithuanian Credit Union

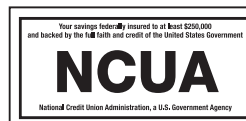
Santa Monica, CA

Savings 0.90%
IRA 1.40%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%

Gegužės 7 dieną 1 val. p. p. • May 7, 1 p.m.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje • Nativity BVM Church

6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629

KONCERTAS

SKIRTAS MOTINOS DIENAI

CONCERT DEDICATED TO MOTHER'S DAY

Cadenza String Quartet

Musical Curator Linda Veleckis Nussbaum

The Western Springs School of Talent Education

Naperville Suzuki School

Teacher Trainer Daina Volodka Staggs

Dance Duo Studio (Ballroom and Latin Dance)

Director Sandra Krumhorn Stasaitis

Plainfield Dance Academy (Ballet, Contemporary Dance)

Director Altin Naska

Genovaitė Bigenytė

Chicago Lyric Opera Soloist

Bažnyčia
šiemet švenčia

90

metų jubiliejų

Bilietai bus parduodami Old Vilnius Café ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios prieangyje

Bilietai kainuoja \$15 perkant iš anksto, \$10 moksleiviams, tą pačią dieną prie durų \$20

Tickets will be sold at the Old Vilnius Café and at Nativity BVM Church

Price in advance - \$15, students \$10, at the door - \$20